…ОРНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

46-дахи жэлээ гарана

…УРЯАД ҮНЭН

…Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 106 (12010)
1969 оной
майн 7,
среда

Сэн 2 мүнгэн

…БАРАЙ ҮДЭР БҮХЭЛИ ЖЭЛЫЕ ТЭЖЭЭДЭГ

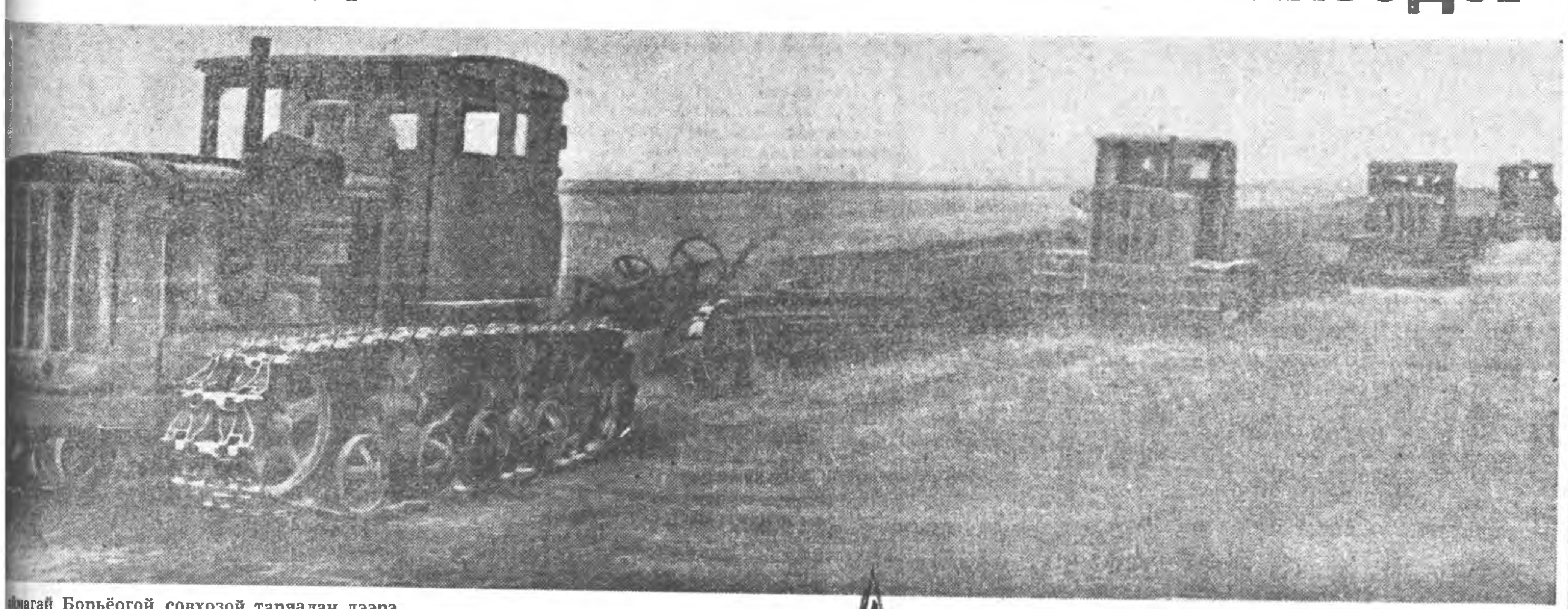

…аймагай Борьёогой совхозой таряалан дээрэ.

Е. ЗАХАРОВАЙ фото.

…Н …АСЬЕН …Н

БАРГАЖАН. Бимбаран Базарович Очиров XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо луговодоор ажаллаһаар үнинэй. Луговод нёдондо даажа абаһан сабшалангайнгаа гектар бүриһөө 19 центнер ургаса хуряаһан юм. Мүнөө нүхэр Очиров лугомелиоративна отряд толгойлно. Отрядай бүтээһэн ажал ехэ. Луговодууд С. Раднаев, С. Будаев, М. Гатанов, В. Раднаев гэгшэд 6000 тонно наг шэбхэ сабшалан дээрэ гаргажа, 54 гектарта үтэг хээ. Гадна тэдэнэр Тээнгэ гэжэ горхо хаажа, хэдэн зуун гектар газар намагһаа сүлөөлөө. Луговодууд эндэһээ нилээд ехэ үбһэ мүнөө жэл хуряахань. Тиихэдэ 10 гектар сабшалан һөөг бургааһанһаа сэбэрлэгдэһэн, 8 километрэй сабшалан хүреэлэгдэһэн байна.

Мүнөө отрядай гэшүүд 200 гектар сабшалангай һэбхүүл отолжо байнхай.

Г. БАДМАЕВ.

…ВИАТОРНУУД ТАРЯАЛАН ДЭЭРЭ

…Улаан-Үдын авиа… …публикынгаа колхоз, …160 мянган гектар …минеральна үтэг… …сасаха уялгатай.

Энэ хүдэлмэреэ Түнхэнэй аймагһаа захалаа.

Виктор Морозовой жолоододог «Ан-2» самолёдоор эндэхи колхозуудай 500 гектарта хорон сасагдажа, зумбараанууд үгы хэгдэбэ.

Александр Плотниковой экипаж Баргажанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой таряалан дээрэ минеральна үтэгжүүлгэ сасажа эхилээ.

И. ХРАПУНОВ.

…ЛТЫН …Р …ТОР

ТҮНХЭН. «Сибиряк» колхоздо хабарай тарилга түлэг дундаа. Эндэхи механизаторнууд мүнөө 500 гектарта шэниисэ таряа. Тэдэнэр мүнөө хабар 5000 гектарта эртын тарилга хэхэ юм.

Колхозой механизаторнууд эртынгээ тарилгые арбаад хоног соо дүүргэхэ хүсэлэнтэй. Тэдэнэр поли дээрээ 32 сеялкэ гаргажа, эршэтэ ажалай эхи татаа. Механизаторнууд Иван Кузнецов, Юрий Киселев, Николай Каратунов, Петр Муранский гэгшэдэй агрегадууд халаанайнгаа даабари 100—110 процент дүүргэнэ. Агрегат бүхэн иигэжэ үдэртөө 30—35 гектарта тарилга хэнэ.

Эндэхи механизаторнууд эртынгээ тарилгые Илалтын үдэр болотор дүүргэхээр шиидэнхэй.

Д. ЯНДАНОВ.

ТАРИЛГА ТҮЛЭГ ДУНДАА

Хагсуу хүйтэн хабар. Газарай хүрьһэн шииг багатай. Энэ ушарта хабарай тарилгын хүдэлмэриие түргэнөөр, һайн шанартайгаар, сагай уларилда тааруулжа хэхэ эрилтэ табигдана.

Манай совхозой мэргэжэлтэд, механизаторнууд эдэ бэрхэшээлнүүдые дабан гаража, байгша ондо гектарай 16 центнерһээ доошо бэшэ тарла ургуулха гэһэн социалис уялгаяа бэелүүлхын тула шармайн оролдоно. Мүнөө жэл хэзээ хэзээнэйхиһээ һайн шанартай үрэһэн бэлдэгдэнхэй. Үрэһэн бүхыдөө 1-дэхи, 2-дохи классай шанарта хүргэгдэжэ, томо жэжэзрээ бүрин илгагдаад, һайса хородогдонхой.

Хүрьһэнэй дээгүүрээ гэдэжэ захалхатай сасуу газараа борнойлһон, хожомынь культиваци хэһээр лэ таринжа захалаабди. Удаань каток шэрэжэ, хүрьһэн нягтаруулагдана.

Һайндэрэй урда тээ 200 гектарта горох, зундаа малда сабшажа эдюулхэ обёос 198 гектарта таригдаһан байна. Майн 4-һөө совхозой бүхы отделенинүүд тарилгынгаа агрегадуудые бултыень табижа, шэниисэ таринжа оронхой. Шэниисэ бүхыдөө хэрэгһэлүүлэн таригдахаар хараалагданхай.

Тарилгын эхилтэр механизаторнуудай 160 гектар эртын паар элдүүрилһэн байна.

Совхозой механизаторнууд бүтэсэ ехэтэйгээр ажаллажа, эртынгээ тарилга майн 16 хүрэтэр дүүргэхэ байһандаа этигэнэ. Отделени бүхэндэ сеялкэнүүдые һаадгүйгөөр ябуулха арга бии. Үрэһэ хүрэнгэ сеялкэнүүдтэ оньһон аргаар хэгдэнэ.

Трактор, машинэнуудта техническэ туһаламжа хүргэхэ тусхай агрегадууд отделени бүхэндэ эмхидхэгдэнхэй. Техническэ автомашинада ябадаг слесарьнүүдһээ гадна, гагнууршан, гагнуури хэхэ агрегат бии.

Хүдэлмэриин шанар шалгаха агрономууд, политэмхидхэгшэд, агитаторнууд бригада бүхэндэ хүдэлнэ. Тэдэнэрэй мэдээсэһэнэй ёһоор, мүн шалгажа үзэхэдэ, хабарай тарилгын хүдэлмэри һайн шанартайгаар ябажа байна. Эдэ үдэрнүүдтэ шэниисэ тариха газарта, сабшаланда аммиагтай уһан оруулагдана.

И. АКАТОВ,
«Эрдэм» совхозой директор.
Мухар-Шэбэр.

…РТАЖ

…ҮРҮҮ ОТАРАДА

…нүүд хурьгад. Тоо… …гэжэ һанамаар... …һэдын» хашаатай. …үбһэн, зелёнко тэ… …доронь табяатай. …наяруулжал мэ… …хана, хашаагай …хобто соо уһан. …һална, нүгөөдэ— …дынь уһалжа ба… …тэбэртэй, толгойгоо …турьяна.

…Борьёогой совхозой …Гасаран Лубсано… …отара дээрэ үглөө… …һаа үнгэржэ бай… …шэгшье һаа, хаба… …хан үглөөгүүр. …гушаад гара на… …хүрһэлиг шарай… …гатай, багжагар…

…һаа хойшо хурь… …захалаабди,—гэжэ …хурьган абтаа. …арбан гурбан хурь…

…тээшэ ааб даа,— …харюусабабди.—Рес… …ай мүнөө дээрээ …ьга абаһан гурба… …дын аймагһаа Ни… …вич Гомбоев таа …инь Яруунын айма… …» колхозой Цы… …жиев ха юм.

…а, сагнай үшөөл …бшуу. Оройн хурь… …соо гаража дүүрэ… …н тээшэ сэхэ шэр… …ага миһэд гэн, — …үргэлжэлүүлбэ. — …намар болоһон …гэдэг арадай сэсэн …шни хурьгадаа то… …оо, тушаахадаал …ди даа,—гэнэ. …санович өөрынгөө …зай тон һайшаал… …хэлэнэ. Тэрэ …Татьяна Ванчи… …жиевна Тубуреева хоёртой суг ажалладаг. Хонидой хурьгалха үедэ Алексей Степанович Телешев Тамара басагантаяа, Иван Доржиевич Шарапов, Зоя Пашенская гэгшэд туһалдаг. Хурьга абалсагшаднайл найдамтай хүнүүд гэжэ тэдэнээ магтана. «Харюусалгатай хаһада харюусалгатай туһалагшад байтаал һаа, ажалдамнай амжалта туйлагдадаг. Аараг хүнүүдһээ амжалта хүлеэһэнэй дэмы» гэжэ тобшолол хэнэ. Найман жэл соо хонин ажал дээрэ хүдэлхэдөө удаа дараалан олон түл абажа, ажалайнгаа дүрэ дадалые мэдэхэ болоһон тула түл абалга дээрэ туһалагшадыешье баһал өөрөө шэлэжэ, шадабаритай бэрхэ хүнүүдые табидаг болонхой. Эдэ хурьгашад һүүлэй хэдэн жэлдэ энэл отарада ерэжэ ажаллана.

Үглөөнэй 9 часһаа үнгэржэ байхада хонидоо бэлшээридэ гаргаба. Һүүлдэ хурьгалһан, мүн хүсэ шадалаар һулабтар болоһон хонидынь хашаа соогоо үлэнэ. Тэдэнээ һайн тэжээл дээрэ барижа тэбеэрюулнэ бшуу.

— Хониднай мүнөө ургылжа эхилээ. Удахагүй хурьгаднайшье ногоо шэмхэлхэ,—гэжэ хабарай урин дулаанай хаһа ороһондо хонишод баяртайнууд.

В. И. Ленинэй 100 жэлэй ойе ажал хүдэлмэриин шэнэ илалтаар угтаха гэһэн социалис уялгануудаа энэ отарынхид нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлэн, Майн һайндэрые тэмдэглэбэ.

Д. ЦЫВЕНОВ.
манай корр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Г. Л. Рабдаев. 2. Хурьгашан Тамара Кузьмина хонидтоо обёос үгэжэ байна.

Е. ЗАХАРОВАЙ фото.

ХУРЬГАД ИГААБАРИДА НААДАНА...

Апрель һарын эхэер һэн. Минии Сэлэнгын совхоздо ерэхэдэм, энэ ажахын хонишодой дунда саашадаа бүри һайнаар хүдэлхэ тухай хөөрэлдөөн боложо байгаа һэн. Тиигэжэ апрель габшагай һара гэжэ нэгэн дуугаар соносхогдоо бэлэй.

Тэрэ үдэрһөө эхилжэ, совхозой дүрбэн—Нарһата, Шанаан, Билюутэ, Ехэ-Сагаан—отделенинүүдтэ эрнэтэ ажалай долгин үдэр һунигүй эбхэрээ. Хонишод хэниинь хэн гэшэгүй урма зоригтойгоор хүдэлжэ эхилһэн юм.

— Хүйтэн шэрүүн үбэлэй бо… …лэһые хэлээшье яалай даа, Үн… …н юумэн үнгэрөө. Зүгөөр хатуу хатуу үбэлэй үедэ манай совхозой хонишод ёһотойл оалтаршалга гаргаа юм. Ямаршье хүшэр сагай тохёолдоходо, урма зоригоо хухараагүй, хүсэ шадалаа улам эршэдхэн ажаллажа гараа. Тэдэнэй дундаһаа Цыбикдоржиев 100 эхэ хонин бүриһөө 101, Галсанова 97,9, Дугаржапов 90, Бабич 87,7, Романова 96, Самданов 90, Машеева 90 хурьгадые абажа, нэгэшье гарза хоролтодо оруулангүй, тобиржуулжа байна,— гэжэ парткомой секретарь Д. Н. Бадмадашиев тиихэдэ, апрель һарын эхэер уулзахадам хэлэһэн юм.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо һара үнгэрөө. Майн һайндэрэй һүүлээр хонишод хэһэн, бүтээһэн ажалайнгаа дүн согсолбо. Хэн хонишон, ямар бэлэгээр нарата Майн Нэгэнэй һайндэрые угтаба хаб?

— Манай совхозой хонишод хэлэһэн үгэдөө хэдыдэшье хүрэдэг. Үбэлэй түл абалгын түрүүшын үдэрһөө эхилээд, мүнөө болотор ямар ехэ ажал хэжэ гараа гээшэб. Хонишоднай абаһан уялгануудаа булта шахуу дүүргээ. Хурьгад һайнаар харууһалһанай, эдеэлүүлһэнэй, микроэлементнүүдээр болон витаминуудаар, баян брикедүүдээр хүсэд хангагдаһанай ашаар өөдэргэн дорюунууд. Абаһан хурьгадаа нэгэшье гарзагүйгөөр түлжүүлэн тобиржуулжа, манай хонишод хабарайнгаа һайндэрые ажалай эрхим бэлэгээр угтаа һэн,—гэжэ тус совхозой главна зоотехник В. Ф. Нагалаев баяртайгаар мэдээсэнэ.

Энэ совхозой Билюутын отделениин эрхилэгшэ Б. Дашиевтай уулзажа хөөрэлдэхэдэ, иигэжэ мэдээсэнэ:

— Үбэл абтаһан хурьгад гарза хоролтогүй, һайнаар түлжүүлэгдэжэ байна. Хабарай түл абалгын халуун хаһа ерэнхэй. Мүнөө 1000 холо гаран хурьгадтай болообди. Анатолий Акуловай даадаг отарада 450, Валерий Малыхиин даадаг отарада 420, Содном Цыденламбаевай даадаг отарада 320 хурьган абтанхай. Иигэжэ хабарай һайндэрые манай Билюутын бо… совхозоймнай бүхы хонишод ажалай эрхим бэлэгтэйгээр угтаһан байнабди.

Сэлэнгын совхозой хонишодой ажалайнь бэлэг энэл даа. Тэдэн… абыш, Эхэ орон!

Ц. ДОРЖИЕВ.
Сэлэнгэ.

РОССИН ҮРГЭН ДЭЛИСЭТЭ АЛХАМ

Россин Федерациин промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, 1969 онойнгоо түрүүшын кварталай түсэб үлүүлэн дүүргээ. Байгша оной түрүүшын квартал соо гүрэнэйнгөө түсэбые Россин Федерациин промышленностиин дүүргэлгын дүнгүүд тухай РСФСР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ.

Үнгэрэгшэ жэлэй түрүүшын кварталайхитай жэшэбэл, промышленна үйлэдбэрилгын нэмэсэ 5,8 процент болоһон, сүүдхэ соохи дундуур үйлэдбэрилгэ 6,3 процентээр дээшэлһэн (мүнөө жэлэй түрүүшын кварталайхи 1968 оной энэл үеынхиһөө нэгэ үдэрөөр хороһон) байна гэжэ мэдээсэл дотор тэмдэглэгдэнэ. Промышленностиин тус тус һалбаринуудай үйлэдбэрилһэн продукциие нёдондо жэлэй түрүүшын кварталайхитай жэшэбэл: электроэнергетикэ—12 процентээр, химическэ ба нефтехимиин промышленность—10 процентээр, машина бүтээлгэ ба металл болбосоруулга—12 процентээр, хара ба үнгэтэ металлурги—3 процентээр, хүнгэн промышленность—5 процентээр ургаа. Культурно-ажаһуудалай ба ажахын хэрэглэлэй эд товар бүтээн гаргалга 12 процентээр нэмэһэн байна.

1969 оной түрүүшын кварталай һүүл тээшэ 18,4 мянган промышленна предприяти түсэблэлгын ба экономическа урмашуулгын шэнэ гуримаар ажалладаг болоһон байгаа гэжэ мэдээсэл соо дурдагдана. Эдэ предприятинууд республикын промышленна продукциин 80 шахуу процентые үйлэдбэрилжэ, ашаг олзын 86 процентые үгөө.

Нёдондо жэлэй нэгэдэхи кварталайхитай жэшэбэл: электрын элшэ хүсэ үйлэдбэрилэн гаргалга—9,3 миллиард киловатт-часаар, нефть—2.2 миллион тонноор, булад сорго—15,7 миллион метрээр (42,2 мянган тонноор), минеральна үтэгжүүлгэ—60 мянган тонноор, тэрэшэлэн бусад олон янзын продукци нэмэһэн байна.

Арадай хэрэглэлэй эд товарнуудые бүтээн гаргалга: пүмаажан, нооһон ба торгон бүдүүд — 15 миллион дүрбэлжэн метрээр, гадар хубсаһанай трикотаж—5,7 миллион хэһэгээр, арһан гутал — 4.1 миллион паараар, оёмол зүйлнүүд—257 миллион түхэригтэ, радиоприёмник ба радиоло—121 мянган хэһэгээр, холодильник — 92 мянган хэһэгээр, телевизор—99 мянган хэһэгээр, хубсаһа угаадаг машина—61 мянган хэһэгээр, мебель—25 миллион түхэригтэ, сэбэр һүнэй продукци—261 мянган тонноор, кондитерскэ зүйлнүүд—33 мянган тонноор, юумэ угааха синтетическэ зүйлнүүд — 15 мянган тонноор нэмээ гэжэ РСФСР-эй ЦСУ мэдээсэнэ.

РСФСР-эй промышленностьдахи ажалай бүтээсые 1968 оной нэгэдэхи кварталайхитай жэшэбэл, 3,8 процентээр, ороһон ашаг олзые сасуудхагдаһан сэнгээр тодорхойлбол—7 процентээр нэмээ.

Промышленностиин бүхы дээрээ түсэбөө дүүргэбэшье, олохон предприятинууд үйлэдбэрилгын ба нөөсэлэн сугларуулгын түсэбүүдээ дүүргээгүй байна гэжэ ЦСУ-гай мэдээсэл дотор заагдана. Үнгэрөөшэ үбэлдөө уларилай муу байһанһаа уламжалан, промышленностиин зарим һалбаринуудай хүдэлмэридэ горитой бэрхэшээлнүүд тохёолдоо.

(ТАСС).

Н. В. ПОДГОРНЫЕ БАРААЛХАБА

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный албанай хэрэгээр Советскэ Союзда айлшалжа ерээд байһан Алжирай Арадай-Демократическэ Республикын сэрэгэй делегациин толгойлогшо, АНДР-эй Революционно Соведэй гэшүүн, Национальна оборонын министерствын генеральна секретарь майор Абделькадер Шабу гэгшэтэй майн 5-да уулзаа.

Эдэнэр хани, халуун оршон байдалда хөөрэлдэбэ.

(ТАСС).

СОВЕТ ХЭБЛЭЛЭИ ҮДЭР

МОСКВА. (ТАСС). Хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд энэ жэлдэ заншалта һайндэрөө зохёол бүтээлэй ехэ дэбжэлтын оршон байдалда тэмдэглэбэ. Эдэнэр Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн түүхэтэ ехэ үдэрые бүхы совет арадтаа хамта эрхим һайнаар тэмдэглэхэ бэлэдхэл хэжэ байна.

Хэблэлэй үдэртэ зорюулагдаһан баярай суглаан майн 5-да Союзуудай байшангай Колонно зал соо болоо. Эндэ газетэнүүдэй, журналнуудай редакцинуудай, агентствэнүүд болон издательствануудай, радио ба телевидениин, полиграфическа предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдэй түлөөлэгшэд суглараба.

Баярай суглаае КПСС-эй МГК-гай секретарь А. П. Шапошникова нээгээ. КПСС-эй ЦК-гай Политбюро баярай суглаанай хүндэтэ президиумдэ һунгагдаба.

ДРВ-гэй Культурын министерствын Хэблэлэй управлениин начальник Нгуен Тхи Минь Тьяу түрүүтэй Вьетнамай Демократическа Республикын хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй делегациие Москвагай журналистнууд халуунаар амаршалаа.

«Сельская жизнь» газетын ахамад редактор П. Ф. Алексеев Совет хэблэлэй ленинскэ үг заншал тухай элидхэл хэбэ.

1968 оной хүдэлмэриин түлөө СССР-эй Журналистнуудай холбооной шанда хүртэһэн лауреадуудые, мүн М. И. Ульяновагай нэрэмжэтэ конкурсоор илагшадые суглаанай түрүүлэгшэ А. П. Шапошникова халуунаар амаршалаа. Тэрэшэлэн Журналистнуудай холбооной Московско городской эмхиин правлениин үнгэрэгэһэн творческо конкурснуудай үрэ дүнгүүд соносхогдоо.

Баярай суглаанда хабаадагшад Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитетэ эльгээгдэхэ амаршалгын бэшэгые ехэ баяртай дэбжэлтэтэйгээр батлан абаба.

(ТАСС).

ГАГАРИНАЙ НЭРЭМЖЭТЭ МЕДАЛЬ— СОВЕТ КОСМОНАВТДА

Ю. А. Гагаринай нэрэмжэтэ алтан медалиие совет космонавт, Советскэ Союзай хоёр дахин Герой **Георгий Тимофеевич БЕРЕГОВОЙДО** олгохо гэжэ Уласхоорондын авиационно федерациин (ФАИ) совет Парижда болоһон заседани дээрээ шиидхээ.

* * *

Энээнтэй дашарамдуулан, ФАИ-гай вице-президент **И. И. Лисов** иигэжэ мэдээсэбэ:

— Замбуулинай зам нээгшын нэрэмжэтэ уласхоорондын алтан медаль замбуулинай дайдые амгалан хэрэгтэ ашаглалгын талаар туйлагдаһан эгээл ехэ үрэ дүнгүүдэй түлөө ФАИ-гай шиидхэбэреэр саашадаа жэл бүри олгогдохо болоһониинь мэдээжэ.

Космонавт Г. Т. Береговой Юрий Гагаринай нэрэмжэтэ медалиин лауреадай нэрэ зэргэдэ хамагһаа түрүүлэн хүртөө. 1968 оной октябрьда онсо гайхамшаг туршалга хэһэнэй түлөө энээгээр шагнагдаһан байна. Космонавт Береговой дүрбэн сүүдхын туршада ниидэхэ үедөө элдэб онол аргануудые хэрэглэн, «Союз-3» гэжэ онгосоор замбуулинай замда олон тоото туршалгануудые хэһэн, «Союз-2» гэжэ замбуулинай жолоодогшогүй онгосодо хоёр дахин дүтэлһэн юм.

Гэхэтэй хамта, авиаци хүгжөөхэ хэрэгтэ амжалтануудые туйлаһанайнь түлөө академик **С. В. Ильюшиндэ** ехэ алтан медаль барюулха гэжэ ФАИ шиидхээ. Тэрэшэлэн академик **А. Н. Туполевай толгойлдог конструкторска бюрогой коллектив** Хүндэлэлэй грамотада хүртэбэ.

ФАИ-гай соведэй шиидхэбэреэр «Аполлон-8» гэдэг американска онгосын экипаж «Космос» гэжэ алтан медаляар тэмдэглэгдээ. Урда тээнь А. Николаев, П. Попович, В. Николаева-Терешкова, В. Комаров, К. Феоктистов, В. Егоров, А. Леонов иимэ медаляар шагнагдаһан юм.

(ТАСС).

КОМСОМОЛШУУД, ЗАЛУУШУУЛАЙ БҮХЭСОЮЗНА ПОХОД ҮРГЭЛЖЭЛҺӨӨР

Совет арадай революционно, дайшалхы ба ажалай алдар солотойнь холбоотой газарнуудаар комсомолшууд болон залуушуулай дабшаха бүхэсоюзна поход һайн һайхан олон хэрэгүүдые бүтээгээ. Энээндэ хабаадагшад дүрбэн жэлэй турша соо арадай алдар солын 60 мянга гаран музей олониитын хүсөөр эмхидхээ, 40 мянга шахуу памятник, хүшөө ба дурасхаалай тэмдэгүүдые табяа.

ВЦСПС-эй секретариат, ВЛКСМ-эй ЦК-гай бюро, СССР-эй Культурын министерствын коллеги, ДОСААФ-ай ЦК-гай президиум энэ походые саашадань үргэдхэн үргэлжэлүүлхэ тухай хамтын тогтоол гаргаба. Походой шэнэ шатань В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдана.

(ТАСС).

ОЙН БАЯРАЙ АЖАЛАЙ ЖАГСААЛ

Хүдөөгэй коммунистнууд ажалшадай дунда хододоо ябадаг ха юм. Хүдөө ажахын үйлэдбэриие имагтал эдэнэр толгойлно бшуу. Культурна, ажаһуудалай барилгын, хүдөө нютагуудта хүмүүжүүлгын асуудалнуудые эдэл эрхилнэ ха юм.

Хүдөөгэй партийна организацинуудай ажал хэрэгээ дэлисэ ехэтэйгээр, творческоор ябуулха арга боломжо дүүрэн бии гээшэ. Колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэдэй түлөө хүдэлэнгүйгөөр, хүдөөгэй ажалшадай дунда эмхидхэлэй ба ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулха аргатай.

КПСС-эй ЦК-гай октябриин (1968 он) Пленум хүдөө ажахые хүгжөөн дэбжэхэ, газар тарялангай болон мал ажалай продуктнуудые улам ехээр абахын тула ажалшадые элсүүлхэ хэрэгтэ колхоз, совхозуудай партийна организацинуудай, тэдэнэй коммунистнуудай үүргэ дээшэлүүлхэ тухай онсолон тэмдэглэһэн байна.

Партиин заабаринуудые бэелүүлэн, бии байһан дүй дүршэлдөө түшэглэн, партийна организацинууд абаһан социалис уялгануудаа дүүргэхэ, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха хэрэгтэ олониитэ ажалшадые элсүүлхэ, тэдэнэй дунда социалис мүрысөө эмхидхэхэ, хүнүүдые хүмүүжүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэдэг болонхой. Һая үнгэргэгдэһэн партиин райкомой пленум дээрэ агуу багшын түрэһөөр 100 жэлэй ойн бэлэдхэлтэй дашарамдуулан хэмжээ ябуулганууд тодорхойлон хэлсэгдэһэн, районой партийна бүхы организацинуудай хэхэ ажал хэрэг хараалагдаһан байна.

Энэ алдарта ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө социалис мүрысөөндэ оролсожо, аймагай колхоз, совхозуудай ажалшад үнгэрэгшэ жэлдэ хүдөө ажахыһаа абадаг эдеэ хоолой зүйл гүрэндэ тушааха социалис уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргээ һэн. Тиин энэ жэлдэ олониитын мүрысөөн улам ехэ дэлисэтэйгээр дэлгэрэнхэй. «Искра» колхозой коммунистнууд болон бүхы колхознигууд ойн баярай ажалай жагсаалда орохо үүсхэл эдэбхи гаргаа һэн. Хүдөө ажахын продуктнуудые ехээр абажа, гүрэндэ худалдаха талаар дээшэлүүлэгдэһэн уялга абахаһаа гадна, эдэнэр һууринаа, үйлсэнүүд болон гэр байрануудаа болбосон түхэлтэй болгохо уялга абанхай. Ниитэ болбосорол дээшэлүүлхэ, спорт хүгжөөхэ, ажалай журам, эмхидэл һайжаруулха гэжэ хэлсэбэ.

Аймагай бүхы колхоз, совхозуудай ажалшад «Искра» колхозой гэшүүдэй үүсхэл халуунаар дэмжэбэ. Коллектив бүхэн табан жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ зорилготойгоор уялгаяа дахин хаража үзөө. Эдэ бүгэдын ашаар энэ жэлдэ малай үбэлжэлгэ барагаар үнгэржэ байна. Үбэлэй һаранүүдта һү, мяха ехээр абаха хэрэгтэ зарим тэды амжалта туйлагдаа. Аймагай колхоз, совхозууд һү, мяха, үндэгэ гүрэндэ худалдаха кварталайнгаа түсэб болзорһоонь урид дүүргэнхэй. Жэшээнь, «Знамя Ленина», Ленинэй нэрэмжэтэ болон бусад колхозууд гүрэндэ һү худалдаха кварталайнгаа уялгануудые холо үлүүлэн дүүргээ. «Знамя Ленина» колхозой Дээдэ Калиновкын һү һаалиин фермэ (даагшань Е. А. Иванов) аймагай һаалишадай социалис мүрысөөндэ хэдэн һарын туршада түрүү һуури эзэлжэ ябана. КПСС-эй райкомой, аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй дамжуулгын Улаан туг үнэтэ бэлэгтэйгээр хэды дахин эдэнэр абаа. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй аша үрэ эдэ бүгэдэнь болоно.

«Авангард» совхозой Алташын Адагай һү һаалиин фермын һаалишад үнгэрэгшэ намар-үбэлэй үедэ һү ехээр һаахын түлөө мүрысөө үүсхээ бэлэй. Эндэхи һаалишад нёдондо жэлдэ аймаг дотороо бултанһаа ехэ һү һаагаа һэн. Үнеэн бүриһөө 2634 литр һүн эндэ һаагдаа бэлэй. Даалгагдаһан үнеэн бүриһөө 3506 литр һү һаажа, «1968 ондо аймаг соогоо чемпион» болоһон Чимитцу Ирдынеева энэ фермэдэ хүдэлдэг юм.

Байгша оной түрүүшын кварталай дүнгүүд гэбэл: үнгэрһэн гурба һара соо эдэнэр үнеэн бүриһөө 558 литр һү һааба. Тиин гэхэдэнь, Дээдэ Калиновкын фермынхид—573 литр һаажа, мүрысөө үүсхэгшэдые ахижа гараа. Иигэжэ Алташын адагайхид «Знамя Ленина» колхозой һаалишадта булигдаба бшуу. Мүн «Коммунизм», «Искра» болон бусад ажахынуудай һаалишад эдээнтэй тэн тэрээн ябажа байна. Үнеэн бүриһөө 540—550 литр һү эдэнэр һааба.

Мал шахан таргалуулдаг фермын хүдэлмэрилэгшэдшье мүрысөөндэ оронхой. «Коммунизм» колхозой мал шахан таргалуулгаар үүсхэл эдэбхи гаргаһан байгаа. Хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, эндэхи малшад мал шахалгаар һайн үрэ дүн туйлана. Жэшээнь, малшан А. М. Федотов болон бусад үбэлдөө мал бүхэниие сүүдхэдээ 1000 граммаар таргалуулаа. Мал шахан таргалуулха хэрэг шадамараар эмхидхэһэнэй ашаар «Коммунизм» колхоз (түрүүлэгшэнь Н. Г. Тютрин, партийна организациин секретарь Г. Я. Ерофеев) энэ жэлэй түрүүшын квартал соо гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб сүм дүүргээ. Мүн Ленинэй нэрэмжэтэ, «Путь Ленина», «Забайкалец» болон бусад колхозууд мяха худалдаха кварталайнгаа түсэб үлүүлээ.

Социалис мүрысөө эмхидхэхэ, дүнгүүдыень гаргаха гээшэ коммунистнуудай, партийна бүлэгүүдэй анхарха хэрэг мүн. Юуб гэхэдэ, үйлэдбэриин участогуудта—фермэ, бригадануудта иимэ бүлэгүүд байгуулагданхай. Коммунист Г. Р. Федотовой хүтэлбэрилдэг «Коммунизм» колхозой һү һаалиин фермэдэ байгуулагдаһан партийна бүлэг хэдэн жэл соо хүдэлжэ байна. Малшад, һаалишадые мүрысөөндэ хабаадуулдаг, арбан хоног соогоо нэгэ удаа мүрысөөнэй дүн гаргадаг, зоотехническэ һуралсал эмхидхэдэг, фермэдээ хөөрэлдөө, лекци эмхидхэдэг юм. Тиигэжэ эндэхи коммунистнууд коллективэйнгээ хүдэлмэри һайжаруулха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ амжалта туйладаг байна. Мүнөө эндэ механизмын аргаар үнеэд һаагдадаг болоо, үбһэ тэжээл буйлуулан бэлэдхэхэ хүдэлмэри сүм оньһожоруулха хэмжээнүүд абтажа эхилээ.

Хонидой түл абалга дүүрэнтэжэ байна. Партийна организацинууд, колхозуудай правленинүүд, совхозуудай дирекцинүүд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хурьга абалгын үедэ эмхидхэлэй ба ойлгуулламжын ехэ хүдэлмэри ябуулаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Аймагай ажахынууд 100 эхэ хонин бүриһөө 76 хурьга абаад байна. Хамтадаа 90000 хурьгад абтаха ёһотой. «Родина» колхоз (түрүүлэгшэнь К. Л. Белоусов, партийна организациин секретарь В. И. Колобков) 100 эхэ хонин бүриһөө 94,5 хурьга абанхай. Тиихэдэ «Искра», Ленинэй нэрэмжэтэ, «Заганский», «Забайкалец» колхозууд зуун эхэ хониниһоо 80 гаран хурьга абаа. Хабартаа хурьга абаха ажахынууд түл абалгадаа бэлэжэ байна.

Жэл бүри 100 эхэ хониниһоо 90 гаран хурьга абажа, томо болгодог хонин ажалай мастернууд манайда олон. Мүнөө жэлдэ 40 отара иимэ үрэ дүн туйлаа. Суулгын совхозой Дамба Цыбикжаповай хонишодой бригада, «Эрдэм» совхозой Доржо Батуевай, «Искра» колхозой Иннокентий Лаптевай, «Родина» колхозой Михаил Ивановой, «Одон» совхозой Дашацырен Доржиевай отаранууд 100-һаа 100 гаран хурьга абанхай. Абаһан түлнүүдээ бүрин бүтэнөөр томо болгохын тулада эдэ бригаданууд ехэ оролдолго хэшээлээ гаргана. Үбэлэй түл абалгын һүүлээр мүрысэдэг бригада, отарынхид бэе бэедээ ошожо, ажалаа харалсаһан байна.

Партийна организацинууд эмхидхэлэй, политическэ бүхы хүдэлмэреэ ажахын шухала шухала кампанинуудые үнгэргэхэ хэрэгтэ зорюулна. Багша Ленинэй агуухэ ойе ажалай бэлэгээр угтахын түлөө тэмсэжэ, аймагай колхоз, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд гүрэндэ эдеэ хоолой зүйл худалдаха түрүүшын кварталай түсэб дүүргэв. Һү худалдаха түсэб 122,7 процент, мяха—«109,8, үндэгэ 130,7 процентээр дүүргэгдэнхэй.

Социалис мүрысөө улам дэлисэтэйгээр эмхидхэхын тулада партиин райком соёл сурталайнгаа бүхы зэбсэг хүсэдөөр хэрэглэхэ гэжэ оролдоно. Аймагай газетэ, ханын газетэнүүдэй хуудаһануудта мүрысөө эмхидхэхэ хэрэг ехэ һуури эзэлдэг, саашадаашье эзэлхэнь лабтай. Энээнэй ехэ удха шанартай байһые хараадаа абажа, партиин райком В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе угтуулан ханын эрхим газетын конкурс соносхоһон байна. Энээнэй дүн хоёр удаа—энэ жэлэй апрельдэ, 1970 оной апрельдэ гаргагдаха юм. Аймагай газетын, ханын газетэнүүдэй удха һайжаруулха зорилгоор партиин райком, аймагай газетын редакциин хүдэлмэрилэгшэд ханын газетэнүүдэй редакторнуудай, хүдөө бэшэгшэдтэй зүблөө оло дахин үнгэргэһэн байгаа.

Энэ агуу ойдо бэлдэжэ байхадаа партийна организацинууд зураглан харуулһан зүйлнүүдые шэнэлжэ эхилэнхэй, колхоз, совхозуудай, бригада, отделенинүүдэй түб һууринууд В. И. Ленинэй хабаатай зурагууд, стендүүд, монтажууд, уряа лозунгнуудаар гоёогдоно.

Энээнтэй хамта партийна организацинууд олониитын дунда ябуулдаг ойлгуулламжын хүдэлмэри улам һайжаруулха хэмжээнүүдые абана. Багша Ленинэй ойдо бэлэдхэлэй үедэ ниитын, спортын хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдэхэ юм. Элдэб харалганууд, конкурснууд, спортын уридаанууд, «соёлой үдэрнүүд» болон бусад үнгэргэгдэхэ. Һургуулинуудай, хүдөөгэй клубуудай, соёлой байшангуудай, уран һайханай коллективүүдэй харалганууд боложо дүүрэбэ. Саашадаа колхоз, совхозуудта «соёлой үдэрнүүд» үнгэргэгдэхөөр хараалагдана.

Болбосоролойнгоо талаар хүнүүдэй ургаһые, гүйсэдхэхэ шадабарин улам ургаһые һая үнгэрһэн уран һайханай харалга гэршэлбэ. Хүшуун-Үзүүрэй, Мухар-Шэбэрэй, Суулгын, Калиновкын болон бусад дунда һургуулинуудай уран һайханай коллективүүдэй программа ленинскэ тематикада хабаатай удха һайнтай байба. Мүн хүдөөгэй клубууд болон соёлой байшангуудай программань олон ондоо аад, һонирхолтой, гүн удхатай байһанаа харуулба. Энэ харалгада хабаадагшад—малшад, таряашад болон механизаторнууд, багшанар, врачнар, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд бэлиг шадабаритай болоо гэжэ эндэ элирбэ.

Колхоз, совхозуудта «соёлой үдэрнүүд» үнгэргэгдэхэ гэжэ хэлээ һэмби. Мүнөө энээндэ бэлэдхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулагдана. Юуб гэхэдэ, колхоз, совхоз бүхэн ажахыгаа туйлалтануудые фотомонтажуудаар, диаграммануудаар харуулха ёһотой. Мүн уран һайханай коллективүүдэй концертнүүд харуулагдаха, колхозууд хоорондын спортын мүрысөөнүүд болохо юм. Иимэ һайндэртэ хүршэнэрөө уриха, колхоз, совхозуудые байгуулагшад, ажалай түрүүшүүл, граждан ба агуухэ эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнуудта хабаадагшад уригдаха юм. Иигэхэдэ «соёлой үдэрнүүд» хүдөөгэй ёһото Һайндэрнүүд болохол даа.

Манай аймаг дотор ленинскэ уншалганууд үргэнөөр ябуулагдана. 16 лектори нээгдэнги. «Знани» бүлгэмэй гэшүүдтэй хамтадаа 10 хүн эндэ лекци уншадаг. Гадна һургуулинуудта ленинскэ таһалганууд, музейнүүд, булангууд байгуулагданхай эндэнь диафильмнүүдые харуулгатайгаар лекци, хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэдэг, В. И. Ленинэй хэлэһэн үгэтэй пластинка шагнагдадаг юм. «Знани» бүлгэмэй районно отделениин гэшүүд А. А. Буркова, Е. Т. Веретельников, Н. И. Червинская, Б-Н. Ц. Цыренов, Б. Д. Дашинамжилов, И. К. Калашников, Р. П. Мин, Н. Д. Дашиев болон бусад лекционно пропагандада эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Ленинскэ тематикаар мүн бэшэшье хүдэлмэри ябуулагдана. «Социализм ба коммунизм байгуулгын үедэ Коммунис партиин ударидаха үүргэ тухай В. И. Ленинэй хэлэһэниинь» гэһэн конференци үнгэргэгдөө. Ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна организацинуудай секретарьнар, партийна, советскэ эдэбхитэд энэ конференцидэ хабаадаба. Партиин райком саашадаашье иимэ конференци үнгэргэхөөр хараална. Буряадай филиалай ниитын эрдэмэй институдтай хамта партиин райком хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй хүдэлмэриин ашаа үрэ шэнжэлһэн байна. Социологическа энэ шэнжэлэлгын дүнгүүд согсологдожо эхилээ. Тэдэнэй дүүрэхэдэнь зохихо хэмжээнүүд абтаха.

Эдэ бүгэдын хажуугаар манай ажалда зарим дутагдалнуудай бии байһые арсашагүй. Мал ажал эрхилхэ хэрэг үшөөл эрилтэдэ хүрэнэгүй. Тиимэһээ партийна эдэбхитэдэй суглаан энэ асуудалда, мүн тараанай, тэжээлэй ургамалнуудай, үбһэ ногооной ургаса дээшэлүүлхэ, шэнэ газар ашаглаха хэрэгтэ онсо анхаралаа хандуулаа. Мүнөө жэлдэ 2100 гектараар тараанай талмай ехэдхэгдэхэ, таряа, һү, мяхa болон бусад эдеэ хоолой зүйл гүрэндэ ехээр худалдахаар хараалагдана.

Эдэ бүгэдые амжалтатайгаар дүүргэхын тулада хабарай тарилга эмхитэйгээр, агротехническэ эрхим хэмжээндэ үнгэргэхэ шухала гэжэ ойлгонобди. Тиимэһээ партийна организацинууд энээндэ бүхы һаналаа табижа байна. Тракторна бригадануудта, полевой стануудта партийна бүлэгүүд байгуулагданхай, агитаторнууд, политинформаторнууд томилогдонхой. Эдэнэр үндэр баян ургасын түлөө мүрысөө эмхидхэн ударидаха юм.

Н. НИМАЕВ,
КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой секретарь.

СОЁЛ СУРТАЛАЙ ХҮСЭТЭ ЗЭБСЭ

Радио ухаалан зохёоһон ушар манай хубисхалда айхабтар туһатай байба. Агуухэ Октябриин революциин илан сасууһь радио гээшэ түб хотые ойрын газар нютагуудтай холбохо, манай партиин политикатай, Совет гүрэнэй ажал ябуулгатай үргэн ниитэ арад зониие саг соонь танилсуулха зорилгоор анха түрүүлэн хэрэглэгдэжэ эхилээ һэн. Тиихэ үедэ гансахан лэ радио манай орон дотор болоожо байһан революционно ушар событинуудтай, хүдэлмэришэн ба таряашадай түрүүшын гүрэнэй баталан абаһан шиидхэбэринүүдтэй бүхэдэлхэйн пролетаринарые тэрэ дарһаань танилсуулдаг байгаа.

Саашадаа орон доторнай радиогой хүгжэн дэлгэрһэн ушар Владимир Ильич Ленинэй нэрэтэй таһаршагүй холбоотой. В. И. Ленинэй үүсхэлээр, тэрэнэй хабаадалгатайгаар манай орон дотор радиое хүгжөөн дэлгэрүүлхэ тухайда Советскэ правительство хэдэ хэдэн шухала шиидхэбэринүүдые баталан абаһан юм. Тэрэ тоодо радиотехническэ хэрэгые централизацилха тухай Совнаркомой 1918 оной июниин 21-нэй тогтоол, наркомпочтелиин радиолаборатори тухай Совнаркомой 1918 оной декабриин 2-ой тогтоол, баруунай гүрэнүүдтэй ба захын республикануудтай холбоотой болохын тула Москвада радиостанци байгуулха тухай Ажалай ба Бэеэ хамгаалгын Соведэй 1919 оной июлиин 30-най тогтоол болон бусад шухала шиидхэбэринүүд оролсоно.

«...Манай техникэ хүнэй хэлэһэн үгые утаһагүй радиогоор хаанашье холо дамжуулха гүйсэд арга боломжотой, олон зуугаад приемнигууд ашаглан хэрэглэгдэхэ гүйсэд аргатай. Эдэ приемнигууд Москвада хэлэгдэһэн үгые, элидхэлнүүд болон лекцинүүдые республика доторoo Москваһаа хэдэн зуугаад, оло мянгаад модоной газарта байһан олон зуугаад газар нютагуудта дамжуулжа болохо байна... Радиотелефонно холбоо эмхидхэхэ хэрэгые эсэстэнь хүргэхэ, үгэ дамжуулжа хүсэд шадаха аппаратуудые үйлэдбэрилэн бүтээхэ ябадалда мүнгэ зөөри гамнажа огтолон болохогүй гэжэ һананам» гэжэ РКП(б)-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүдтэ хүндөөр үбшэлжэ байһан үедөө бэшэһэн бэшэгээ 1922 оной майн 19-дэ В. И. Ленин телефоноор дамжуулжа үгөө бэлэй. В. И. Ленинэй энэ бэшэгынь манай орон дотор радио хүгжөөн дэлгэрүүлгын бодото программа боложо үгөө.

Коммунис партиин хүтэлбэри доро совет жэлнүүдэй туршада радио гээшэ манай ороной ниитын, политическэ ба соёл культурын ажабайдалда онсо ехэ үүргэ бэелүүлнэ. Радиодамжуулга болбол хүдэлмэришэн ангиин революционно ёһоной шэнэдхэл байгуулхы ажал-ябуулгын, олон түмэнэй дунда марксизм-ленинизмын үзэл бодол, коммунизмын соёл суртал нэбтэрүүлхэ түгэс хүсэтэ зэбсэг боложо үгэбэ.

Мүнөө манай орон дотор радиодамжуулгын, илангаа һүүлэй жэлнүүдэй туршада телевидениин хүгжэн дэлгэрһые гэршэлэн харуулхын тула радиогоор нэгэн доро долоон программа сүүдхэ соогоо 142 часай туршада мүнөө дамжуулагдана, тиихэдэ централна телевиденеэр нэгэн доро табан программа сүүдхэ соогоо 29,7 часай туршада дамжуулагдана. Тиихэдэ область, хизаарнуудта, национальна республикануудта радио 67 хэлэн дээрэ сүүдхэ соогоо хамта дээрээ 1317,3 часай туршада дамжуулагдана. Тэрэ тоодо манай республика дотор сүүдхэ соогоо 26 часай туршада нэгэн доро радиогоор хоёр программа дамжуулагдана.

Мүнөө орон доторнай телевидениин 131 студи, тэрэ тоодо Улаан-Үдымнай студи ажаллана. Эдэ студинуудай программа сүүдхэ соогоо хамта дээрээ 1253 часай туршада 60 хэлэн дээрэ тунхаглагдана. Гадна, 100 ретрансляционно телевизионно станци, 25 «Орбита», тэрэ тоодо манай Улаан-Үдын «Орбита», Москваһаа телевизионно программа дамжуулна.

Бүхы совет радио болон телевидениин хүдэлмэрилэгшэд, тэрэ тоодо манай буряадай радио болон телевидениин хүдэлмэрилэгшэд, КПСС-эй XXIII съездын, партиин ЦК-гай Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдэй бодотоор бэелүүлэгдэжэ байһые, табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө, Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе нэрэ хүндэтэйгөөр угтахын тула коммунистнуудай, тэрэшэлэн бүхы ажалшадай шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байһые дэлгэрэнгытэйгээр харуулха гэжэ оролдонол.

Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй алдарта ойдо зорюулагдан, манай Буряадай радиогоор ба телевиденеэр хэдэн шэнэ дамжуулганууд эхилэгдэнхэй. Тэрэ тоодо «Ленин хэтэлээ мүнхэ», «Ленинэй захяагаар», «Ленинэй залиршагүй үгэ», «Ленинэй ябаһан газараар», «Володиин намтарһаа», «Ленин, залуушуул, мүнөө үе саг», «Ленинэй нэрэ хүн бүхэнэй зүрхэн соо», «Эсэгын орден» (Ленинэй орденоор шагнагдаһан хүнүүл тухай), «Социалис революци тухай Ленинэй һургаал ба мүнөө үе саг» гэхэ мэтэ дамжуулганууд оролсоно.

Ниитэ-политическэ асуудалнуудаар эмхидхэгдэһэн манай дамжуулганууд дотор марксизм-ленинизмын һургаал заабари, пролетарска интернационализмын үзэл суртал саг үргэлжэ нэбтэрүүлхэ, коммунис партиингаа хүтэлбэрилхы үүргые тодоор харуулха, арадуудай хоорондохи ханин барисаа бэхижүүлхэ, буржуазна үзэл бодолтой эрид шууд тэмсэхэ хэрэгтэ онсо анхарал ... на. Гэхэ зуура, манай ... ленинскэ националь... хэлбэришэгүйгөөр ... байһые өөһэдынгөө респу... дото жэшээ дээрэһээ хар... оролдонобди.

Радио болон телеви... гаймнай шэнэ шэнжэ ... стриальна Буряад орон... скэ ажалай вахта дээрэ ... жуулганууд дотор ... соёл культурын байгу... тийна, советскэ ба ... нуудай зүгһөө хэр зэр... рилжэ байһые, ажалшад... ёһоор хүмүүжүүлхэ асу... раар шиидхэгдэжэ бай... набди.

«Хүн, реформа», «... лэдбэри» гэһэн дамжуу... ажахын шэнэ реформы... нэбтэрүүлэгдэжэ байһан... ажалай научна ёһоор ... байһан тухайда, «проми... хүдөө ажахын үйлэ... дүй дүршэлэй ямар ... рүүлэгдэжэ байһан тух... үгтэдэг юм.

Владимир Ильич Л... арадай аман зохёол, ду... дио болон телевиденеэр ... дэ ехэ анхарал табигда... ряадай композиторнууд ... Ж. Батуев, Д. Аюше... геев, А. Андреев болон ... нис парти тухайгаа, ... тухайгаа шэнэ дуу ху... байнал. Тиихэдэ республи... лой министерство ком... союз хоёртой хамтадаа ... жуулгын ба телевиде... В. И. Ленинэй түрэһөөр ... ойдо зорюулан шэнэ ду... конкурс соносхоод бай... куредо хүгжэм бэшэдэг, ... дог бүхы нүхэд эдэбхи... даха бээзэ гэжэ найдагда...

Радио болон телеви... зоной культурна ба... гүй хуби болонхой. Ти... телевидени дам саа... дэлгэрүүлэгдэхэ байна. ... эхилжэ. манай теле... программа нэгэн доро ... болохо, мүн телевиденеэ... рагуулай түрүүшын ... эхилэгдэхэ.

Ерэхэ жэлнай онсо ... В. И. Ленинэй түрэһөөр ... ойн жэл болохо юм. Э... рэтэй түрэтэйгөөр угта... лон телевидениин бу... гэрүүлхэ, хүн зониие ... үүргыень улам ехэ бо... радио, телевидениин ... шэд бүхы мэргэжэл ша... хүсэеэ зорюулха бай...

Ц. М...
Буряадай ...
Министрнүүдэ...
дэргэдэхи Радио, те...
комитедэй ту...

22 ЖЭЛЭИ ТУРШАДА

Епистемия Степановна Калашникова 22 жэлэй саада тээ Улаан-Үдын сэмбын фабрикада хүдэлхэеэ ерээ һэн. Тэрэ гэһээр Үдэ мүрэнэй уһан нилээд урдаа, Епистемия Степановнагай һаншагта сагаан уһэн үзэгдэжэ эхилээ. Тиибэшье Епистемия Степановна ажал хүдэлмэридөө абьяастай, шударгы, бэрхэ зандаа. Тэрэнэй гаргаһан продукци ходолоо һайн шанартай байдаг.

Нүхэр Калашникова «Үйлэдбэриин түрүү хүн» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргые олон жэлэй туршада абажа ябана. Хүн зониинь, сугтаа хүдэлдэг нүхэдынь тэрээндэ найдана, зориг шадалдань этигэнэ. Тиимэһээ үнгэрһэн һунгалтада нүхэр Калашниковае Улаан-Үдын Октябрьска райсоведэй депутадаар һунгаа һэн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Е. С. Калашникова ажалдаа.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

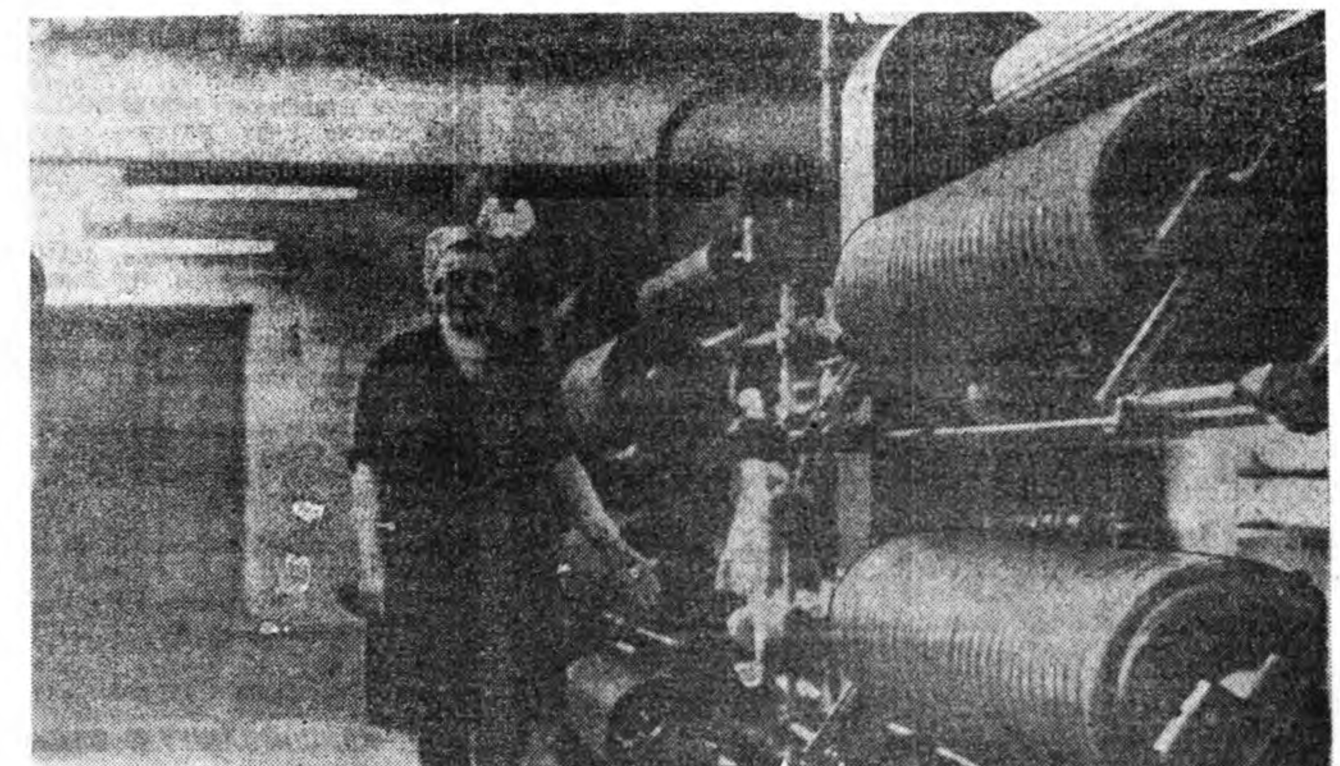

ҮШӨӨ НЭГЭ ГЭР

Һүүлэй жэлнүүдтэ республикымнай ниислэл—Улаан-Үдэ танигдахаар бэшэ болоторoo хубилаа. Хэды олон байрын шэнэ гэрнүүд, эмхи зургаанай, соёл гэгээрэлэй байшангууд баригдаа гээшэб. Эдэ бүгэдэ барилгашадай гараар бүтэнэ.

Зүүн-Сибириин түмэр замай отделениин барилгын 4-дэхи участогай хүдэлмэришэдэй хубита ехэ. Үнгэрһэн жэлдэ тэдэнэр 80 байратай хоёр гэр барижа, һайн сэгнэлтэтэйгээр гүрэнэй комиссида тушааһан байна.

Тэдэнэр мүнөө үшөө нэгэ 80 байратай гэрэй торхо хирпишэээр бодхожо дүүргээд, дотор талынь хүдэлмэри хэжэ байна. Энэ гэрээ байгша оной ноябриин 7 болотор тушааха хүсэлэнтэй.

Ф. Ганеевэй даадаг модошо дархадай бригадынхид мүнөө эндэ сонхын рама, пол табижа байна. Эдэнэр һара бүриингөө даабари 25 процентээр үлүүлэн дүүргэнэ. Тиигэжэ саг болзорһоо урид энэ гэрээ гүрэнэй комиссида тушаахаар хараалаанхай.

28 жэл соо барилгада ажаллаһан Фаткулла Ганеев хамта хүдэлдэг нүхэдтөө түрүү ажалай жэшээ харуулжа, дүй дүршэлөө залуушуулда дуратайгаар дамжуулдаг. Олон жэл соо барилгада ажаллажа, гүрэн түрынгөө хайра шагнал — орден, медал... тэһэн Фаткулла Ган... шье мүрысөөнэй ... ябалсана.

Гоё һайхан, ... нүүдые түргөөр, ... гаар барихые орол... гадынхид түрэл гор... сөөр үшөө олон гэр ... барижа, ажалшадта ... лан асархал.

Зураг дээрэ: 1) ... риглажа байһан, 80 ... нүүжэ орохо гэр.

К. ГАБ... фото.

ТҮРҮҮ-ШҮҮЛДЭ—ТУГ

Нютагай Соведүүдэй мэдэлэй промышленна предприятинуудай коллективүүдэй дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй 1969 оной нэгэдэхи кварталай дүнгүүдые республикын Министрнүүдэй Совет болон Профсоюзуудай областной совет хаража үзэбэ.

Социалис мүрысөөндэ илажа гараһан «Ремобувь» предприятиин (директорынь нүхэр Москвитин Г. И., парторганизациинь секретарь нүхэр Белобородова Л. А., профсоюзайнь месткомой түрүүлэгшэ нүхэр Выдрин М. А.) коллективтэ Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, Профсоюзуудай областной соведэй дамжуулгын Улаан туг, нэгэдэхи мүнгэн шантайгаар барюулагдаха болобо.

Улаан-Үдын оёдолой «Индпошив» нэгэдэлэй (директорынь нүхэр Буркин Т. З., парторганизациинь секретарь нүхэр Гармаева Е. Я., профсоюзайнь месткомой түрүүлэгшэ нүхэр Тимонин К. П.) коллектив хоёрдохи, коммунальна предприятинуудай Баргажанай комбинадай, мүн барилга-заһабарилгын Хяагтын участогай коллективүүдтэ гурбадахи мүнгэн шан барюулагдаа.

ТУҺАТАЙ ЗҮБЛӨӨН

Улаан-Үдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой клуб соо колхознигууд, алба хаагшад, түмэр замай хүдэлмэришэд сугларжа, залуу үетэниие зүбөөр хүмүүжүүлгэдэ ехэшүүлэй жэшээ харуулха, нүлөөлхэ тухай хөөрэлдөө хээ.

Колхозой түрүүлэгшэ Г. И. Тарнуев, парторганизациин секретарь Б. Л. Цыбденов, һургуулиин директор А. У. Монголонов, сомоной Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ В. Ц. Будажапова, аймагай милициин таһагай начальник Дорофеев гэгшэд үгэ хэлэхэ зуураа, ажалдаа тунайгаар хандадаг, архи намнажа, гэр бүлээ шуууюулдаг, олониитын журам эбдэдэг, үхибүүдээ хүмүүжүүлгэдэ анхарал табидаггүй зарим хүнүүдые элишэлжэ, шухала хэмжээнүүдые абаба. Жэшээлхэдэ, 6 үхибүүдтэй Т. Цыденовтэ шанга эрилтэ табигдаа. Архи уухаяа болижо, үхибүүдээ зүбөөр хүмүүжүүлжэ эхилээгүй һаа, тэрэ эсэгын арюун эрхэһээ хаһагдаха юм.

Иимэ зүблөөнүүдые саашадаа ходо үнгэргэжэ, нютаг нугануудта үзэгдэдэг дутуу дундануудые саг соонь усадхаха ...

Ц. БАДМАЦЫ...

ДҮРШЭЛТЭЙ НАЙМААЛАГША

Тунхэнэй аймагай «Восточные Саяны» колхозой дэргэдэхи автолавкын наймаалагшаар Радна Сандаков хүдэлдэг юм. Тэрэ ехэхэн дүршэлтэй наймаалагша гэжэ тоотой. Галбай, Таһархай, Сагаан-Нуурай холын фермэ, отарануудаар үргэлжэ, графигайнгаа ёһоор ябажа байдаг.

Жэшээтэ һайнаар хүдэлдэг тула нүхэр Сандаков депутадаар һунгагданхай. Һара бүхэнэйнгөө түсэбые ходоо үлү... дэг заншалтай. Радн... евич В. И. Ленинэй ... 100 жэлэй ойн баяр... социалис мүрысөөн... һара бүхэнэйнгөө т... процент хүрэтэр дүү... уялга абаад, эршэтэй ... лэлжэ байнхай.

Б. БШ...

Орон нютагуудаараа аяншалга

ХУДАЙН ГОЛОЙ ХҮГЖЭҺЭН ДАЙДАДА

ИРАГУУ АЯЛГА

...тосхоной хүгжэмэй һур-...лжуугаар гарахада ира-...лга зэдэлжэ, хүнэй ан-...ралгүйгүй татадаг. Ира-...алган. Шагнахадашье ...д гээшэнь.

...классай һурагша Лия ...ай уян нугархай хурга ...дэгүүр гүйнэ. Фортепья-... Валентина Констан-... Ходр анхаралтайгаар ...ажаглалта хэнэ. Лия ...ай аялга гүйсэдхэжэ һу-...нтина Константиновна-...да бэлигтэй бэрхэ һу-.... Жэшээнь, Тамара ..., Инна Дмитриева, Витя ...риса Ушнаева, Наташа ... гэгшэд хүнгэн маягай ...ые, орёо хүшэршье тү-...нуудые ирагуу гоёор .... Шалгалтын үедэ Лю-...ко Моцартын полонез ...р наадажа, багшанараа ...лхидөө баясуулаа бэ-

...й класста һурадаг Ок-... Балдунникова, Петя ..., Надя Горохова гэгшэд ...аар һурана. Компози-...овай «Малшанай аял-...аа сарафан» гэһэн уян-... батиг шадабаритайгаар ...ай түлөө эрхим сэг-...ые абаа һэн.

...й хүгжэмэй һургуули ...алээ хүдэлнэ. Мүнөө ...үхибүүд һуралсана. Хү-...эй болон алба хааг-...бүүд ингэжэ хүгжэмтэй ....

...ДЭЭРЭ: фортепьянын ...Б. Ходр Лия Хамукова ...гшатайгаа.

И. САЛОВАРОВАЙ

фототекст.

ЭРХЭ СҮЛӨӨГЭЙ НАРАН ДОРО

Агуухэ Октябрийн социалис революци буряад арадые хэды дабхар дарлалтаһаа абаран, Ленин багша эрхэ сүлөөгэй нара Россин бүхы арадуудта заяажа үгөө һэн шуу. Тэрэ гэһэнһээ хойшо таби нэгэн жэл үнгэрөө. Эрхэ сүлөөгэй наран доро мандан һалбарһан Усть-Ордын буряадай национальна округой экономико болон соёл культурын хүжэлтэдэ ехэхэн амжалтанууд туйлагдажа, хүн зоной ажаһуудал болон ажабайдалынь үндэһөөрөө хубилан һайжараа. Энэнь ленинскэ национальна политикын илан мандаһые эли тодоор гэршэлнэ гээшэ.

Округой экономикын шухала һалбари болохо хүдөө ажахы мүнөө үеын шэнэ оньһон техникээр хүсэд хангагдана. Энээнэй ашаар ороохо тарян элбэгээр ургана, мал ажалай продукцишье гүрэндэ түсэбһөө гадуур худалдагдана.

Тарян ажалай болон мал ажалай бэрхэ мастернууд бүхы округ дотороо үльгэр жэшээтэ ажалаараа суурхана. Мэдээжэ түрүү ажалшадта, жэшээнь, Эхирэд-Булгадай аймагай Байтогай совхозой хонишон Ф. Б. Петухов, Алайрай аймагай Нүхэдэй совхозой суута механизатор И. Е. Рыцев, «Страна Советов» колхозой түрүүлэгшэ С. И. Шумик гэгшэдтэ Социалис Ажалай Геройн үндэр нэрэ зэргэ олгогдонхой. Мүн хэды олон түрүүшүүл орден болон медальнуудаар шагнагданхай. Хэнэйшье мэдэһээр, манай округой үрэжэлтэ баян талада ороохо тарян жэлһээ жэлдэ далай мэтэ матаран долгилдог, табан хушуун мал атарлан бэлшэдэг. Область дотороо суурхаһан энэ һалбариие мнай ажалша бэрхэ хүнүүд улам арьбадхажа байдаг. Таряашад үнгэрһэн жэлдэ гүрэндөө 189.950 тонно таряа тушаажа, абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргээ. Гектар бүриһөө 14,4 центнер ургаса хуряагдаа. Мүн хартаабха, һү, мяха, ноохо бэлэдхэхэ түсэб-захяануud амжалтатай һайнаар дүүргэгдэ. Алайрай аймаг, мүн округой табан колхоз, совхозууд баян ургасын түлөө тэмсэжэ, Бүхэроссин социалис мүрысөөндэ илаһан юм. Тэдэмнай РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй болон ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ.

Промышленна предприятинуудай үнгэрһэн жэлдэ 22 миллион 476 түхэригэй продукци үйлэдбэрилөө, товарна продукци худалдаха түсэбөө 100,6 процент дүүргээ.

Аха дүү ород арадай аша туһаар, коммунис гартиингаа сэсэн мэргэн хүтэлбэреэр манай буряад нютагуудта удхаараа социалис, түхэл маягаараа национальна соёл культура улам һалбаран хүгжэнэ.

Округ дотор 2348 багшанар, 639 медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд мүнөө хүдэлнэ. Хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые тоолохо болоо һаа, бүришье олон.

Хүдөөгэй интеллигенци арадай соёлой университедүүдэй, ойлгууламжын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Округ дотор 308 клуб болон соёлой байшангууд, 140 библиотекэ тоологдоно. Тэндэ миллион үлүүтэй хэһэг номой жасатайбди. Хүүгэдэй хүгжэмэй гурбан һургуулида 254 һурагшад һурана. Арадай театр, хоровой капеллэ, хизаар ороноо шэнжэлгын музей, Арадай бэлигтэнэй байшан, 227 кино-түхеэрэлгэнүүд, багшанарай, медицинскэ училищинуүд хүдэлмэрилнэ. Эдэ бүгэдэ хадаа арад зоной соёл культура, гэгээрэл эрид хүгжөөхэ тушаа парти болон правительствын саг үргэлжэ халуун анхаралаа хандуулжа байһанай бодото гэршэ болоно.

Колхоз, совхозуудай шэнэ барилгануудые үргэнөөр бодхооно. Соёлой хэдэн олон типовой барилганууд нютаг бүхэндэ бодхоогдоно. Һүүлшын гурбан жэлэй туршада 9250 һууритай 52 клуб, соёлой байшангууд ашаглалгада үгтөө, үшөө дээрэнь 4250 һууритай 20 клуб баригдажа байнхай. Эдэ байшангууд булта һаруул уужам зал, таһалгануудтай, фойетэй, ехэ сценэ, политическэ гэгээрэлэй кабинет, уран һайханай самодеятельностьда хабаадагшадай таһалга, уншалгын зал, библиотекэ гэхэ мэтэһээ бүридэнхэй. Гадна тэндэнь ном хадагалдаг газарнууд бии. Булта электрын гэрэлээр хангагданхай, ууралаар дулаасуулагдана. Сэсэрлиг, стадионуудтай. Дотороо хамаг хэрэгсэлээр бүрин хангагданхай. Тэндэнь баян, пианино, хүгжэмэй бусад инструментнүүд, духовой оркестр гэхэ мэтэ хүсэд бии. Мүн уран зурагуудай, үйлэдбэриин түрүү хүнүүдэй дүрэ зурагуудай булан түхеэрэгдэнэ.

Совет засагай түлөө тэмсэжэ унаһан, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай үедэ ами наһаяа алдаһан алдар солотой баатар хүбүүдэй нэрэ мүнхэлһэн хүшөө-дурасхаалнууд хүдөө тосхонуудта табигдана. Тиимэ хүшөө-дурасхаалнууд Советскэ Союзай Геройнууд А. П. Чумаков, Е. И. Быков, В. Б. Борсоев гэгшэдтэ, мүн Буряадай республикын Арадай Комиссарнуудай Соведэй түрүүшын түрүүлэгшэ М. Н. Ербановта түрэһэн нютагтань бодхоогдоо. Эдэнэрэй нэрэ соло хэзээдэ мартагдашагүй.

Округой һургуулинуудай материальна баазань нилээд бэхижүүлэгдэнэ. Үнгэрһэн жэл тэндэ олон гэр, 265 үхибүүдэй байха интернат баригдаа.

Соёл культураяа саашадань шууд хүгжөөхын түлөө мүрысөөн В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ соносхогдоо. Каменска, Казачинска, Буряад-Енгүүдэй, Хохорскын, Васильевска, Тургеневскэ болон Хогоотын хүдөөгэй клубайхид мүнөө үедэ шалгарна. Тэндэхид политическэ гэгээрэлэй хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана, үйлэдбэриин түрүү дүй дүршэл үргэнөөр нэбтэрүүлэлсэнэ.

Уран һайханай бүлгэмэйхид зональна харалгануудта һайн сэгнэлтэ абадаг. Жэшээлхэдэ, Боохоной аймагай Бэлшэрэй совхозой буряад хатар болон дуунай коллектив (хүтэлбэрилэгшэнь А. Арзаев) ходол суурхадаг. Уран һайханай самодеятельностиин Бүхэроссин (1965—1967 онуудай) харалгада, «Шуурган дундуур түрөөшэд» гэһэн областной фестивальда дипломант болоо. Репертуарынь баян, олон янзын, ехэнхидээ буряад арадай аман зохёолой удхатай. Боохон тосхоной соёлой байшангай хатарай коллектив (хүтэлбэрилэгшэнь В. В. Фан), окружной болон областной харалгануудта эрхимээр хабаадажа, нэгэдэхи ба хоёрдохи шатын дипломуудта хүртэһэн, олонхидынь лауреадай нэрэ зэргэтэй болоһон. Алайрай совхозой эрхим соёлшод (хүтэлбэрилэгшэнь И. С. Лахин) Новосибирск, Эрхүү городуудта болоһон Бүхэроссин зональна харалгада хоёр дахин хабаадаһан. Мүнөө тэдэ коллективүүд хүдөө һууринуудаар ябажа, һони һонин концертнүүдые харуулна, ажалшадай халуун һайшаал магтаалда хүртэнэ.

Олонхи клубуудта мүнөө тематическа үдэшэнүүд, хуушанай большевигүүдтэй уулзалга, агуухэ вождь тухай фильмүүдэй фестивальнууд үнгэргэгдэнэ. Алайрай аймагай Маниловска клубай (даагшань Б. И. Никитин) хүдэлмэри илангаяа һонирхолтой. Тус коллектив радио, магнитофон, фотоаппарат, эпидиаскоп гэхэ мэтэнүүдые шадамараар хэрэглэнэ, саг үргэлжэ гэрэл-дуута газетэ гаргагдана.

Библиотекэнүүд «В. И. Ленинэй зохёолнуудые—айл, гэр бүхэндэ» гэһэн уряа доро хүдэлмэрилнэ. Алайрай аймагай Зонын, Боохоной аймагай Үхэрэй, Крюковскэ, Эхирэд-Булгадай—Хогоотын, Хараадай библиотекэнүүд ехэ юумэ хэнэ, хүдөө һуурин, айл бүхэндэ ном һудар шадамараар дэлгэрүүлнэ.

Округ дотор ажалшадай элүүр энхые сахиха хэрэг нилээд һайжараа. Эндэмнай эрхыдээ эмтэй эмшэн докторнууд олошороо. Жэшээнь, РСФСР-эй габьяата врач Н. А. Бодонова, Алайрай аймагһаа А. А. Жербаханова, Усть-Орда тосхоной больницын врач, Эрхүүгэй областной соведэй депутат М. А. Пальшина болон бусад ажалшадай дунда ехэ хүндэтэй. Дүй дүршэлөө залуушуулда даамайгаар дамжуулжа байдаг.

Аймагуудтамнай үхибүүдэй 65 саад, 137 фельдшерско-акушерскэ пункт, тэрэ тоодо нарайлалгын таһагтай долоон пункт хүдэлнэ.

Үшөө хэлэбэл, Усть-Орда тосхоной түхэл шарай танишагүйгөөр хубиланхай. Байрын олон дабхар гэрнүүд, эмхи зургаанай байшангууд баригдаа. «Уряал» гэжэ гоё һайхан ресторан, «Юбилейный» гэжэ нэрэтэй томо универмаг, «Эрдэм» кинотеатр һүүлшын хоёр-гурбан жэлэй турша дотор тобойн бодоо, В. Б. Борсоевой нэрэмжэтэ дунда һургуулиин байшан холоһоо аржын харагдадаг. Улаан-Үдын республиканска больницаһаа дутахагүй эмнэлгын комплекс түлэг баригдажа байна.

Усть-Ордада нёдондо жэлһээ эхилжэ радио-дамжуулгын окружной редакци хүдэлнэ. Үдэр бүри ород, буряад хэлэн дээрэ дамжуулга тэндэ хэгдэнэ. Айлнууд мүн теле-дамжуулгануудые харана.

Гуша гаран жэлдэ окружной «Ленинэй туг» газетэ ород, буряад хэлэн дээрэ гарана. Өөрын болбосон шэнэ типографитай. Газетэнүүдэй дэргэдэ литературна нэгэдэл 1957 онһоо хүдэлнэ. Тэрэниие залуу уран зохёолшо К... Ильин эмхидхэһэн. Энэ үе сооготус нэгэдэл гурбан согсолбори 1958 ондо «Байгал шадар түрөөбди», «Ужам даа, баян даа Усть-Ордамнай», «Таабаринууд» гэһэн номуудые гаргаба. Бүлгэмэй гэшүүн, уран зохёолшо, «Ленинэй туг» газетын редактор Анатолий Гаврилович Тириков роман бэшэжэ дүүргээ. Тэрээн дотороо Байгалай баруун бэеын буряад нютагуудта болоһон граждан дайнай үеые тодо хурсаар зураглан харуулна.

Буряадай мэдээжэ эрдэмтэ М. Н. Хангаловай нэрэмжэтэ окружной нитын библиотекэдэ элитэ уран зохёолшодой, жэшээлхэдэ А. М. Горькиин түрэһөөр 100 жэлэй ойдо, буряадаймнай мэдээжэ үльгэршэн Аполлон Андреевич Тороевой түрэһөөр 75 жэлэй ойдо зорюулагдаһан литературна үдэшэнүүд угаа һонирхолтойгоор үнгэргэгдөө. Эндэ үльгэршэнэй номуудай выставкэ эмхидхэгдээ. Мүнөө округ дотор «Үльгэршэнэй дуун» гэһэн кино буулгагдаад, харуулагдана.

1967 оной июль һарада Усть-Ордын хизаар ороноо шэнжэлгын музейн хашаа соо буряад арадай хуушанай гэр байра табигдаа, гэр доторой эд хэрэгсэлнүүд тэдээн соо дууһан бии. Эхэ ороноймнай алишье республикын делегадууд энээгүүр ябахадаа музейдэ заатагүй ородог.

Хүдөөгэй ажалшадта зорюулһан ёһо заншалта һайндэрнүүд Усть-Ордадамнай үнгэргэгдэдэг болоо.

Игэжэ округой ажалша бэрхэ хүнүүд үнэн шударгыгаар хүдэлжэ, үндэһэн культураяа хүгжөөжэ байдаг.

Усть-Ордын буряадай национальна округой ажалшад В. И. Ленинэй заяаһан эрхэ сүлөөгэй наран доро элдин жаргалаа эдлэжэ, баяртай золтой ажаһууна.

Б. ИМЕКОВ,
КПСС-эй Усть-Ордын Буряадай окружкомой пропаганда болон агитациин таһагые даагша.

ШЭНЭ САГАЙ ШЭНЖЭ

Тараса нютагай сельскэ Соведэй хүдэлмэрилэгшэд почтоёо ишэ тиишэнь тарааха гэжэ байтараа, экономикын эрдэмэй доктор П. И. Малахиновай гар табилгатай телеграмма гэнтэ харажархибад.

— Энэмнай ихэдээ Павел Ильич бэшэ гү?..

Тиигэжэ тус телеграмма эндэхидэй гар дамжан ябашаба. Булта ехэл анхаралтайгаар уншабал. Урдань бүри ондоо нэрэ обогууд, хэн хүн ямар тушаалда байнаб, хаана хүдэлнэб, ямар нэрэ зэргэтэй болооб гэһэн ярилдаан зэдэлшэбэ. Нютагайнгаа эгээ хүндэтэй хүнүүд тухай омогорхон хөөрэлдэһые, зүрхэ сэдьхэлээ хүдэлгэһые абаһаар лэ ойлгомоор һэн.

Тараса нютаг буряад тала дайдын үзэсхэлэнтэ гоё газарта оршодог. Урданай балар харанхы сагта обор тоборхон гэрнүүдэйнь дараанса оройнуудые далба татаһаа нааша хии хара һалхин шуухиран үлеэдэг байгаа. Тингэбэшье ямаршье хубилалта болоогүй, үгытэй ядуу таряашад тэрэл зандаа тулин ядаржа ябаа һэн. Энэ хии хара һалхиие оргойто бөө, үнэгэн мэхэтэй удаганшье тогтоохо хаба шадалгүй байһан.

Гансал баруун тээһээ һүрөөтэ шангаар үлеэһэн Октябриин социалис революциин һэбшээн хуушан сагай байдалые үндэһөөрнь хубилган, буряад арадта зол жаргал заяаһан юм. Эгээл эндэһээ Тараса нютагай түүхэ шэнээр хүгжэн һалбараа.

Тараса нютагай баатар хүбүүн, буряадай түрүүшын партизанска отрядай командир Павел Балтахиновай хархис муухай бандидуудай хорото һомонһоо унаһаниинь бүгэдэндэ мэдээжэ.

Нютагаархидынь гарһаа буугаа һалгаангүй, коммунынгаа газарые халхалжа байгаа, хамтын ноосэ зөөреэр түрүүшын трактор худалдажа абаһан, хамтынгаа хүсөөр түрүүшын һургуули бариһан намтартай.

Хорёод жэлнүүдэй үе сагта иимэл байгаа һэн. Ишэ айлшалһан хүн бүхэн Тараса нютагай аргагүйгөөр хубилһые харахал байха.

Колхозой бааза гэхэдэ, үйлэдбэриин томо барилганууд, мастерскойнууд, фермэнүүд, таряанай тоогууд, хонидой байха хото хорёонууд болоно. Эдэ бүгэдэнь ажахыгаа мүнөөнэй эрилтын ёһоор хүгжөөхэдэнь хүсэд дүүрэнээр хангана, харюусанашье. Мүнөө үеын оньһон техникэ... Одоошье омогорхомоор даа.

Таби гаран трактор, комбайн, автомашина болон элдэбын түхэлэй оньһон түхеэрэлгэнүүд эндэ бии.

Айл бүхэндэ орожо үзыт. Жэшээнь, хуушанай колхозник Лазарь Васильевич Хомоновойдошье орое. Ужам салуу гэр соонь мүнөө үеын эрилтэдэ харюусама гэлигэр гоё мебель, телевизор, хубсаһа угаадаг машина бии. Гэр бүлэдөө үнэр баян, юрөөл домогтой ажаһуудаг. Аша гушанарайнь хүхилдэн шуяалдаха гээшэнь. Долоон үхибүүдые хүмүүжүүлээд, ажабайдалай зүб харгыда гаргаа гэжэ үнөөрөөшье этигэмээр бэлэй.

Нютагай залуушуулай олонхи дээдэ һургуулитай болоһон. Эрдэмэй доктор, кандидат, поэт, уран зурагша, багшанар болон эмшэлэгшэд олон. Тэдэнэй заримад нютагтаа гү, али хүршэ область, хизаарнуудта ажаллана.

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат, һаалишан Людмила Семеновна Зармакова, коммунис ажалай ударнигууд А. Г. Кравченко, А. А. Болотова, Г. Д. Киселева гэгшэд ажал хүдэлмэриин үльгэр жэшээ харуулжа, олондоо хүндэтэй, мэдээжэ болоһоор үнинэй. Юрын хүнүүдэй хүсэл зоригоор, аша туһатай ажалаар түрэл дайдамнай сэсэглэн һалбарна, таряан далай эбхэрэн долгилно, табан хушуу адуу малнай атарлан бэлшэнэ. Эгээ энэнь шэнэ сагай шэнжэ, баатарлиг ажалай гимн болоно бэшэ аал!

Р. ХАЛТАЕВА.
Боохоной аймагай библиотекын методист.

ТҮРҮҮ ЗЭРГЭДЭ

Андрей Бахрушкинович яаралтайгаар һургуулидаа үдэр бүри ошоно. Һурагшадынь тэрэниие хани халуунаар угтадаг, эсэгэтэйгээ хөөрэлдэһэн мэтэ хөөрэлдэдэг заншалтай. Һайнаар һурахадань багшань үнэн зүрхэнһөө баясадаг ха юм.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайнай урдахана тэрэ багшаар хүдэлжэ захалһан намтартай. Алууршa дээрмэшэдһээ Витебск хотые хамгаалха үедэ Андрей Бахрушкинович тусхай даабари абаад, дайсанай ара талада ороһон байна. Бардахановай отделени һүниндөө дайсанай газарта орожо, минэнүүдые табиба.

Оболь мүрэн дээрэхи хүүргые тэһэлээд, манай сэрэгэй добтолгые аалидуулха гэжэ фашистнууд бодоһон. Бардахановай отделениин бэелүүлхэ зорилго үнэхөөрөөшье тон харюусалгатай һэн. Немецүүд тус хүүргэдэ минэ табяад, үдэр һүнигүй ото һахижа, оройдоо дүтэлхын аргагүй байгаа бшуу. Үнжагайрһанай дэмы. Үүрэй толоной сайрахын урдахана А. Б. Бардахановай отделени хүүргын харуулые гэнтэ үгы хээд, минэнүүдые сэбэрлээд, өөһэдынгөө сэрэгэй ерэтэр фашистнуудтай ото буудалдажа гараба. Дайшалхы даабари эрэлхэгээр дүүргэһэнэй түлөө Андрей Бахрушкинович Улаан тугай орденоор шагнагдаба.

Капитанай зиндаатайгаар дайгаа дүүргэһэн алдартай. Улаан тугай хоёр, Эсэгэ ороноо хамгаалгын болон Улаан Одоной нэжээд орденуудаар шагнагдаһан, мүн хэды медальнуудта хүртэлсэһэн байха.

Коммунист Андрей Бахрушкинович хори гаран жэлдэ һургуулиин директорээр хүдэлнэ. Усть-Ордын хоёрдохи дунда һургуулиин үхибүүдэй һажааха, үльгэр жэшээ абама ёһотой багша иимэ ха юм.

М. САЛОВАРОВАЙ

фототекст.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Усть-Ордын хоёрдохи дунда һургуулиин директор А. Б. Бардаханов.

ЖАРГАЛААР БУРЬЯЛЬҺАН НЮТАГ

Эхирэд-Булгадай аймагай Олой нютагай үндэр наһата үбгэдэй нэгэн, үнинэй коммунист Семен Перепанович Перепанов нютагайнгаа түүхые табан хургандаал адляар мэдэдэг юм. Тэрэ хадаа түрэл нютагтаа хамтын ажахы байгуулха үедэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан, анханайнь түрүүлэгшээр хүдэлһэн намтартай.

Малшан угай хүбүүн 34 наһатайдаа поезд анха түрүүшынхеэ харaa һэн. Теэд тэрэ поездынь Семен Перепановичые Москва абаашаа бэлэй. Область дотороо түрүү ажахынуудай зэргэдэ ябаһан колхозой түрүүлэгшэ партиин XVIII съездын делегадаар һунгагдаһан байгаа.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай үедэ түрэл колхозоо хүтэлбэрилжэ, дайнай хүшэр сагые гол түлэб эхэнэрнүүдтэй суггаа дабажа гараа һэн. Һүүлээрнь мал ажалай фермые даагшаар, малшанааршье хүдэлөө. Мүнөө Семен Перепанович пенсидэ байбашье, гар хооһон һуудаггүй, совхозойнгоо барилгада һайн дураараа хабаадалсадаг.

Усть-Ордын «Ленинэй Туг» газетын корреспондент И. МУРУЕВА үнинэй коммунисттай уулзажа, урданай болон мүнөөнэй Олой нютаг тухай хөөрэһыень бэшэжэ абаһан байна.

...И БАГА наһан уйдхар ...тэй һэн.

...ниин гэжэ гү? Олонхи ...эсхэлэн хооһон шахуу ...ртай байгаа. Олой ню-...най («Олойский» сов-...) олонхинь үзэг бэшэг ... тулгардаха. Һургуули, ...ницашье байгаагүй.

...дал хайшан гэжэ эхи-... Сэхыень хэлэхэдэ, ню-... хубилалта коммунаһаа ...лэ байха. Газар таряа-...шэдэй ажалай нэгэдэл .... Хараат нютагуудта ...э байна гээд гэнтэ ... Тиихэдэ бидэшье нюта-...улуулаад, шэнэ ажахы ...шаа нилээд удаан зүб-.... Нютагай түрүүшын ...удай тоодо Алексей ...отас Бахаев хоёр орол-...ытэднай үдэр бүри оло-...шьегүй 37 хүн боло-...ай пахарь» гэжэ ком-...лэбэбди. Теэд хэнээ тү-... табихаб? Тэрэ үедэ ...ида үзэг бэшэг мэдэхэ ... байгаагүй.

... Бахаевые түрүүлэг-... Ажалша бэрхэ, үнэн ...дтэйшье хөөрэлдэжэ ...шуу,—гэжэ хэншьеб ...ба.

...ха хүн байбагүй.

... найдабариетнай бү-...раа харюулхаб,—гэжэ ...аев найдуулба.—Гэбэ-...даа эбтэй эетэйгээр ...одарган баяшуулай ...гүй задалха ёһотойбди. ...ь тоо бүридхэхэ хү-...бэ. Лазарь Хангуев гэ-...ижа ерүүлбэ. Ухаатай ...ө үзэг бэшэгтэ, тоо бо-...һан юм.

1928 он. Үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадал үгы болгохо гэһэн шиидхэбэри нэн түрүүн баталан абтаба. Эхин классуудай һургуули бариһанай һүүлээр Корсук гэжэ нютагһаа баянай гэр задалжа асараад, хоёр неделиин туршада гэр бодхоогоод, дээрэнь Улаан туг хиисхээ. Уданшьегүй маанадта багша эльгээгдэбэ.

Түрүүшын хабар 240 гектар шэниисэ, обёос таряа һэмди. Тарян баяар ургажа, гектар бүриһөө 50-аад пүүд ороохон хуряагдаба. Хүн хүнэй 40-өөд пүүд орооһондо нютагайхиднай хүртөөд байхадаа хэды шэнээн хүхеэ һэм.

Хоёр жэлэй үнгэрхэдэ коммунамнай «Красный Октябрь» гэжэ нэрэтэй хүдөө ажахын артель болоо һэн. Тэрэ ажахыемнай Дмитрий Федорович Федоров ударидажа, бүхы хүнүүдые энэ хэрэгтэ дууһыень хабаадуулжа, урагшань нилээд татаһан байна. Нютагтаа тэрэ анха түрүүшын коммунист байһан тула ойлгууламжын хүдэлмэри хүн зоной дунда үргэнөөр ябуулба. Шэнэ сагай һэбшээн жэлһээ жэлдэ бүришье дулаанаар үлеэжэ, нютагай коммунистнуудтай һаналаа нэгэдэхэ эдэбхитэд үдэр бүри олошорбо. Эдэбхитэй коммунистнуудай зэргэдэ бишье ябалсагша һэм. Уданшьегүй Улаан-Үдын парторгнуудай һургуулида һуралсахаа ороод, тэрэнээ дүүргээд ерэхэдэм, Дмитрий Федорович колхозойнгоо тамгые намда найдажа үгөө бэлэй.

Партиин XVIII съездын урдахана манай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз социалис мүрысөөндэ область дотороо түрүүлжэ гараба. Тэрэ үедэ колхоздомнай 500 гектар таряалан, 150 толгой үнеэд, 150 толгой морид байһан. Үнеэн бүриһөө 1000 литр һүн һаагдагша һэн. Партиин XVIII съезддэ бэлэг болгон 600 центнер һү түсэбһөө гадуур нэмэжэ тушаагаа һэмди. Социалис мүрысөөндэ шалгарһанай түлөө манай колхоз автомашина (полуторка) бэлэгтэ хүртэбэ. Тиихэдэ таряамнай хэзээнэйхиһээшье үлүүгээр ургажа, гектар бүриһөө 25-аад центнер ороохон абтаба. Таба мянган центнер ороохо гүрэндэ тушаагаа һэмди. Бүхэсоюзна хүдөө ажахын выставкэдэ хабаадалсаха эрхэ манай колхоздо үгтэжэ, ажалша бэрхэ олохон таряашад болон малшаднай Москва оролсобо.

Хабар. Москва. Ургы сэсэгээр анхилһан тэрэ холын зулгы аажам хабарые һанахадаа, зүрхэ сэдьхэлни баяраар булгилан дэбэрнэ. Михаил Иванович Калининтай уулзажа, хани халуунаар хөөрэлдэһэнөө хэзээдэшье мартахагүйб. Урдань сүлэлгын, каторгын газар байһан түрэл хизаарайнгаа Совет засагай үедэ танихын аргагүйгөөр хүгжэһэн тухайда ахамад үбгэжөөлдэ хөөрэхэдэм, баруун гарыем шангаханаар барьяад, ажалдаа бүри ехэ амжалта туйлахыемнай хүсөө бэлэй.

Тэрэнһээ хойшо 30 жэл үнгэрбэ. Совхознай аймаг дотороо эгээ томонь гэжэ мүнөө тоологдоно. Ажахымнай арба мянга гаран гектар эдлүүриин газартай, хоёр мянган толгой эбэртэ бодо малтай, арба мянган хонитой. Жаран табан трактор болон 75 комбайнуудай таряалан дээгүүр хүнхинэн ябахые харахада атаархамаарташье, омогорхомоорошье.

Ажалша бэрхэ таряашад болон малшаднай туйлаһан амжалтануудаараа жэл бүхэндэ омогорхоно. Нёдондо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2318 килограмм һүн һаагдаһан, гектар бүриһөө 17,3 центнер ороохон хуряагдаһан байна. Хэрбээ урдань таба мянган центнер ороохон гүрэндэ тушаагдадаг һаа, харин нёдондо 55 мянган центнер гүрэндэ тушаагдаа.

Хүдөө ажахын продукци түсэбһөө үлүүлэн үйлэдбэрилһэнэй, гүрэндэ худалдаһанай түлөө манай совхоз РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тугта хүртөө. Совхозой түрүү хүдэлмэришэдэй ажал хүдэлмэри мүн баһа үндэрөөр сэгнэгдээ. Жэшээнь, тракторист Бхантаев Ажалай Улаан Тугай орденоор, Хайрулин «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденоор, һаалишад Тамара Васильева, Антонида Ергонова гэгшэд «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденуудаар шагнагдаһан.

Түрэл нютагнай үнэхөөрөөшье танихын аргагүйгөөр хубилаа. 380 үхибүүдэй һураха дунда һургуули, багшанарай байха табан томо гэр, больница, зургаан магазин, типовой түхэлөөр баригдаһан столово болон бани, тус тустаа хошоод байратай гушан гэр, залуу мэргэжэлтэдэй байха хоёр дабхар хамтын байра нютагтамнай баригданхай. Мүнөө соёлой шэнэ байшан, заһабарилгын мастерской, ороохоной оньһожоруулагдамал склад баригдажа байна. Совхоз жэл бүри 1,5 миллион түхэриг мүнгэ барилгада гаргашална. Үнэхөөрөөшье ехэ мүнгэн гээшэ. Теэд хүдэлмэришэдэй шударгы бэрхээр хүдэлхэдэ энэшье гарза тэхэрюулэгдэнэ.

Нютагһаамнай дээдэ һургуули анха түрүүшээр дүүргэһэн Борис Батуевич Батуев болоно. Москвагай хүдөө ажахын Тимирязевска академи тэрэ дүүргэһэн юм. Дайнай эхилхэтэй хамта һайн дураараа фронт мордоод, Москвае хамгаалалсажа байһаар баатарай үхэлөөр наһа бараа һэн. Дайнда баатарлигаар унаһан нютагаймнай дүшэн хүнүүдтэ мүнөө баригдажа байһан соёлой байшангай хажууда хүшөө-дурасхаал табигдахаар түхеэрэгдэнэ.

Нютагаймни хүнүүд! Хүн бүхэнэйнь хуби заяан тон адлирхуу бэшэшье һаа, өөрын түүхэтэй, өөрын харгы замтай гээшэ. Жэшээнь, Николай Аржеевич Абыков гэгшэ арбан долоотой болотороо бэшэжэшье, уншажашье шададаггүй ябаһан. Гушатайдаа тэрэ мединститут дүүргээ. Урдань малшан ябаһан хүбүүн мүнөө хүн зоной бэеын элүүрые хамгаалалсажа, ута наһа, удаан жаргал хүнүүдтэ заяалсаха хубитайдаа баясадаг. Буряадай АССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министерствэдэ миниишье хүбүүн, Сергей Семенович, мүнөө хүдэлнэ.

Совхозой нэгэдэхи отделениин агроном Баяндай Буедаевич Мотошкин дүшэ гараһан хойноо дээдэ һургуули дүүргээд, үхибүүдтээ һайн һайхан үльгэр жэшээ харуулаа. Дунда һургуули мүнгэн медальтайгаар дүүргэһэн Виктор гэжэ ууган хүбүүниинь Томскын радиотехническэ институт дүүргээд, мүнөө институдайнгаа аспирант болонхой.

Хоёрдохи хүбүүниинь пединститудта, мүн баһа медальтайгаар арбадахиие дүүргэһэн Тоня гэжэ басаганиинь мединститудта һуралсана.

Тиихэдэ Гаррифулинтанай бүлэдэ механизаторнууд олон. Арбадахиие дүүргэһэн Георгий Гаррифулин түрүүшээр механигаар хүдэлөө, һүүлээрнь совхозой отделениин эрхилэгшээршье ябаа. Хожомынь партида ороо. Дээдэ партийна һургуули дүүргэһэнэй һүүлээр совхозойнгоо партийна организациие хүтэлбэрилнэ.

1956 онһоо хойшо Олой нютагзайн галаар түгэс хангагдана. Айл бүхэндэ телевизор, мотоцикл, элэгэр гоё мебель, холодильник, хүгжэмэй инструментнүүд бии. Олон айлайхи хүнгэн машинатай.

Үнэхөөрөөшье ута зам гаталагдаа гээшэ. Түрүүшын коммунаһаа һабагша абажа һалбарһан нютагаа харахадаа зүрхэ сэдьхэлни баяраар халин жаргана. Энэ һайн һайхан ажал хэрэгээ аша гушанартаа дамжуулан үргэлсэхэ хубитай байһандаа бүришье ехээр баясанаб. Сэхыень хэлэхэдэ, түрэл нютагаймнай хуби заяан найдалтай гарта ха юм даа.

УРГАЛТЫН ГАЙХАМШАГ ТООНУУД

⊙ Совет засагай үедэ городууд болон хүдөө нютагуудтамнай 2 миллиард 134 миллион дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэр баригдаа. 1913 ондо хотонуудай гэр байрын фонд бүхыдөө 180 миллион дүрбэлжэн метр байһаа, 1966 ондо аяар 1 миллиард 290 миллион дүрбэлжэн метрээр үргэдхэгдэһэн байна.

⊙ Гансахан 1950 онһоо 1966 он хүрэтэр 155 миллионһоо үлүүтэй хүн шэнэ гэрнүүдтэ гү, али һайн байрада ороһон юм.

⊙ СССР болбол гэр байра олоор ба түргэнөөр бариха талаар мүнөө үедэ дэлхэй дээрэ түрүү һууринуудай нэгые эзэлнэ. 10—11 миллион совет хүнүүд жэл бүхэндэ шэнэ байрада орожо толлоно.

НЮТАГ НЮТАГАЙ hОНИН

һүүлэй арбан жэлэй туршада ороноймнай бүхы арад зоной хахадынь шахуу шэнэ байрада ороо гэхэ гү, али һайн байрада түбхинэһэн байна.

⊙ 1967 оной эхин хүрэтэр хүдөө ажахыдамнай 1 миллион 660 мянган трактор (15 хүсэнэй условно тракторто оруулхада) таряа хуряадаг 531 мянган комбайн, ашаанай 1 миллион үлүүтэй автомобиль болон мүнөөнэй бусад оньһото машинанууд хүдэлнэ.

⊙ Промышленность болон барилга дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа хүдэлмэришэн бүхэнэй абадаг олзо оршые революциин урда тээхи үетэй сасуулхада 6,6 дахин, таряашадай олодог олзо 8,5 дахин ехэ болоһон байна,—гэжэ байгша оной календарь дотор бэшэгдэнэ.

НӨӨСЭЛЬЭН МҮНГӨӨРӨӨ...

Тээгдын нөөсэлгын кассын хүдэлмэрилэгшэд нютагайнгаа ажалшадай мүнгэ зөөри нөөлгэ, туһа хүргэхэ талаар ехэхэн эдэбхи гаргадаг байна. Е. В. Хорошуновагай хүтэлбэрилдэг эндэхи кассада мүнгэеэ хадагалуулһан В. С. Тугаринов, В. М. Ковшин, М. Н. Жеребцов, Ф. Н. Трухин гэгшэд үмсэдөө хүнгэн автомашинануудые абаа.

Тиихэдэ эндэхи совхозой хүдэлмэришэн Б. Скворцов һаяхан «Урал» мотоцикл абаа.

Тээгдын совхозой болон Хүрьбын леспромхозой олон тоото хүдэлмэришэд нөөсэлгын кассада мүнгэеэ хадагалуулхада нилээд ашагтай гэжэ этигэнхэй.

Б. ЛАЙДАПОВ.

Хори.

БЭЛЭГТЭ ХҮРТЭБЭ

Һаяхан Уланай хүдөөгэй клуб соо Улаан-Үдын авиационно заводой үйлэдбэриин түрүүшүүл шефтээ абаһан XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүү ажалшадтай уулзаһан байна.

Заводой партийна болон профсоюзай организацинуудай зүгһөө заводой цехэй начальник нүхэр Мельников тосхоной ажалшадые амаршалаад, коллективэйнгээ ажал хэрэгүүд тухай, В. И. Ленинэй түрэһөөр алдарта 100 жэлэй ойе ажалай хэр зэргэ амжалтануудтайгаар угтахаяа байһан тухайгаа хөөрэжэ үгөө.

Удаань нүхэр Мельников заводойнгоо дирекциин, парткомой зүгһөө колхозой түрүү ажалшадые —Боро-Голой ОТФ-эйн ахалагша хонишон Р. Т. Гармаев, Хилганын үүлтэртэ малай фермын һаалишан Шалсама Бадмаева, жолоошон В. И. Белокопытов болон колхозой правлениин түрүүлэгшэ С. И. Тараскин гэгшэдые Хүндэлэлэй грамотанууд болон часынуудаар шагнаба. Тэрэшэлэн ахалагша хонишон Н. Т. Бубеев, мал адуулагша С. Ц. Батуева гэгшэд үнэтэ бэлэгүүдтэ хүртөө.

Баргажан.

103-тай ҮБГЭЖӨӨЛ

Баргажанай аймагай Улан нютагта үндэр наһатан олон юм. Тэдэнэй аха заха Цырен Сылтэновнч Сымпилов һаяхан 103 наһатай болобо. Энэ ушарта зорюулжа Цырен Сылтэновичэй бүлынхид ехэ найр хээ.

Үндэр наһатын ехэ хүбүүн Буда Цыренов мүнөө 67 наһатай, нютагайнгаа XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой мал ажалда хүдэлмэрилнэ. 1908 ондо түрэһэн дунда хүбүүн Цыден Цыреновынь мүн лэ нютагтаа ажалладаг. Одхон хүбүүн Шагжа Сымпилович барилга дээрэ ажаллажа байдаг.

Б. ГУРЖАПОВ.

«ПРАВДА БУРЯТИИ» МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Коммунист ба ургаса» гэһэн түрүү бэшэг. Хабарай тарилгын хэр ябажа байһан тухай информацинууд. «Тарилгын хабар тухай болонууд» — Т. Башкуевай статья (түгэсхэлынь гурбадахи хуудаһанда). Радиогой үдэртэ зорюулагдаһан материал.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Дээдэ һургуулиин коммунистнууд ба залуушуулые хүмүүжүүлгэ» гэһэн С. Антоновой статья. В. Ахмодеевэй репортаж. Түрэл орон дотэрнай.

Гурбадахи хуудаһанда: А. Семеновагай материал. Хилын саанаһаа мэдээсэл.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: нютаг нютагай һонин. Соносхолнууд.

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

МҮНӨӨДЭР РАДИОГОЙ ҮДЭР. 18 часһаа 21.30 минута хүрэтэр Москваһаа дамжуулга. 21.30 минутаһаа «Мүнөөдэр—Радио болон телевидениин Үдэр» гэһэн дамжуулга. 22.10 минутаһаа «Ленин, залуушуул болон мүнөөнэй үе саг» гэһэн дамжуулга. 22.45 минутаһаа «Сабшалан—манай баялиг» гэһэн дамжуулга.

ГУША МОДОНОЙ УРИЛДААН

Советскэ Союзай Герой В. Б. Борсоевой нэрэмжэтэ шанда хүртэхын түлөө 30 модоной урилдаан һаяхан Улаан-Үдэ шадар үнгэргэгдэбэ. Совет үүдэй талмай дээрэһээ эхилһэн энэ урилдаанда «Забайкалец», «Буревестник», «Урожай», «Труд», «Спартак» болон ЛВРЗ-гэй «Локомотив» гэхэ мэтэ спортын һайн дуранай бүлгэмүүдэй спортсменүүд, командануу хабаадалсаа.

Урилдаанай дүн гаргахада, авиационно заводой «Забайкалец» команда түрүү һуури эзэлһэн байба. Тус командын түлөөлэгшэ, спортын мастер Владимир Цыренов дурсагдагша зайе эгээн лэ богони, 1 час 40 минута 16 секунда саг соо дабажа шалгараа.

«Урожай» бүлгэмэй гэшүүн Алексей Михалев хоёрдохи һуурида гараа. Тэрэ халаа В. Цыреновһээ 5 минута 26 секундаар хожомдожо ерээ.

«Спартак» бүлгэмэй түлөөлэгшэд: мастерта кандидат Родион Чебунин гурбадахи, тиихэдэ саһаар спортын хүндэтэ мастер Олег Харитонов дүрбэдэхи һууринуудта хүртөө.

Энэ урилдаанда эрхимлэһэн спортсменүүд ВЛКСМ-эй обкомой болон республикын спортсоведэй үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаа.

Д. РАДНАЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 30 модоной урилдаанай эхин.

Л. ХАЙДУРОВАЙ фото.

ХИЛЫН СААНАҺАА
ТЕЛЕФОН ★ ТЕЛЕГРАФ ★ РАДИО

Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин мэдүүлгэ

ПРАГА. (ТАСС). Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федераци Прагада, доро дурсагдаһан мэдүүлгэ майн 4-дэ хээ гээд ЧТК агентство мэдээсэнэ.

Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын, Иорданиин ба Сириин газар нютагуудые Израилиин сэрэгэй эзэрхэг түримхэй ябуулга гэжэ эзэмдэһэн үдэрһөө хойшо 1969 оной июниин 5-да хоёр жэл гүйсэхэнь.

Хуули бусын эзэмдэлгэһээ хойшо хүнэй юрын эрхэ сахигданагүй, эдэ газар нютагуудай зондо эсэргүү али олон зэрлиг муухай хашалта, хэһээлтэнүүд хэгдэнэ.

Түрэл оронһоо намнагдаһан палестинецүүд угаа хүндэ хүшэр байдалда ажаһууна, 1967 оной июниин 5-да эзэрхэг түримхэй ябуулгын хэгдэһэнһээ уламжалан намнагдагшадай тоо хоёр миллион үлүүтэй хүн болонхой.

Тиигэжэ Израиль дэлхэйн олониитын һанамжада зүриһэн, ООН-ой резолюцинуудые, тусхайлбал, энэ райондо амгалан байдал таатай һайнаар тогтоохо тухай Аюулгүйн Соведэй 1967 оной ноябриин 22-то нэгэн дуугаар баталан абаһан резолюциие хэрэгсээнгүй гарадаг зангаараа.

Тиимэ болохолоороо, Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалай улам шахардуу шанга болохо аюултай гуламта эндэ бии байһан зангаараа, энээнһээ уламжалан тус районой арадуудта, бүгэдэ ниитын эб найрамдалай хэрэгтэ угаа муу хойшолонтой бүри хурса арсалдаа тулалдаан ямаршье үедэ боложо магад байна бшуу.

Дүтын Зүүн зүгтэ амгалан байдал тогтоохын тула бүхы дэлхэйн эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй, илангаяа бүхы оронуудай хүдэлмэришэн ангиин дэмжэлтэтэй эрид шанга ябуулгануудые хэхэ хэзээ хэзээнэйхиһээ шухала болоод байна.

Ойрын үдэрнүүдтэ, илангаяа араб оронуудай ажалшад ба арадуудтай һанал нэгэдэлгын уласхоорондын үдэр гэжэ араб профсоюзуудай уласхоорондын конфедерациин ба ВФП-гэй соносхоһон июниин 5-най үдэртэ, эдэ ябуулганууд улам эдэбхитэй болгогдохо ёһотой.

Өөһэдтөө таарамжатай бүхы аргануудаар талархалнуудаа мэдүүлхыень бүхы профсоюзна организацинуудые, бүхы демократическа ба эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдые, бүхы дэлхэйн ажалшадые ВФП уряална.

ВФП-гэй УРЯА

ПРАГА. (ТАСС). Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Ассамблейе үнгэргэлгэтэй дашарамдуулан, бүхы дэлхэйн профсоюзна организацинуудта Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федераци хандаа.

Энэ оной июниин 21-һээ 24 хүрэтэр Берлиндэ болохоёо байһан Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Ассамблейдэ бэлэдхэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсахыень уряалан, бүхы оронуудай али бүхы хараа шэглэлэй профсоюзна организацинуудта эб найрамдалай, Бүхэдэлхэйн Федераци хандаба.

Бүгэдэ ниитын эб найрамдалай түлөө, шэнэ дайнай аюулай тохёолдоогүй орон дэлхэйн түлөө тэмсэдэг бүхы хүнүүд, организацинууд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Ассамблейдэ үргэнөөр хабаадажа шадаха байна. Хүн түрэлтэнэй һанаа сэдьхэл мүнөө ехээр зобоожо байһан гол асуудалнуудые: Вьетнам, Европодохи аюулгүй байдал, Дүтын Зүүн зүг, шэнэ түхэлэй колониализм ба национальна бэеэ даанхай байдал, буу зэбсэг хуряалга тухай асуудалнуудые хамтаараа зүбшэн хэлсэхын тулада Ассамблейдэ хабаадагшад сугларха байна.

ЖАК ДЮКЛО—ФРАНЦИИН ПРЕЗИДЕНТДЭ КАНДИДАТ

ПАРИЖ. (ТАСС). Ороной президентын тушаалда ФКП-гэй Политбюрогой гэшүүн Жак Дюклое Франциин Коммунис парти дэбжүүлээ.

Правительственна хамтын программа хараалан зохёохо, тэрэнэй үндэһөөр зүүнэй үзэл баримталдаг хүсэнүүдэй нэгэ кандидадые президентын тушаалда дэбжүүлхэ тухай ФКП-гэй ЦК-гай пленумдэ хабаадагшадай оруулһан дурадхалһаа социалис партиин (СФИО) арсаһанай һүүлээр, ФКП-гэй ЦК-гай пленумэй майн 5-най заседани энээн тухай шиидхэбэри гаргаһан байна.

ФРАНЦИДАХИ ПОЛИТИЧЕСКЭ БАЙДАЛ

ПАРИЖ. (ТАСС). Правительственна коалицида таарамжатай ушар байдал тохёолдоо. Франциин социалис парти (СФИО) зүүнэй үзэл баримталдаг хүсэнүүдэй можо боложо хубаарһан тухай Францида президентын һунгалтын болохын урда тээхэнэ тусхайтаар мэдээсээ. Париж шадарай Альфорвильда мартын 5-най һүни орой болоһон хойно дүүрэһэн социалистнуудай съездын түрүүшын эгээн гол дүнгынь иимэ байна.

Правительственна юрэнхы программа хараалха, тэрэнэй үндэһөөр зүүнэй үзэл баримталдаг нэгэ кандидадые дэбжүүлхэ тухай франциин Коммунис партиин **д у р а д х а л ы е** яаралтайгаар зарлагдаһан энэ съездын делегадууд хэдэн оло дахин дуугаа үгэлгын һүүлээр арсаа, өөрынгөө партиин зүгһөө кандидадые дэбжүүлхэ хүсэлэнтэй байһанаа лаблаа. Энэ кандидадаар Марселиин мэр, СФИО-гой баруунай тала баримталагшадай ударидагша Гастон Деффер соносхогдоо. Тэрэ хадаа коммунистнуудтай ямаршье нэгэн холбоо байгуулхые буруушаадаг хүн юм.

Мүнөөнэй правительствада дурагүйлхэдэг буржуазна партинуудтай харилсаа холбоо байгуулхын түлөө элитээр ябуулга хэдэг баруунай үзэл баримталагшад съезд дээрэ ехээр добтолго хээ.

Альфорвильдахи заседаниида «үргэн» социалис парти гэдэгэй эмхидхэлэй съезд гэжэ заседани үнгэргэгшэд тоолоно. Иимэ партиие хамтаараа байгуулха гэжэ хуушанай социалис парти (СФИО), республиканска институдуудай конвент, бусад хэдэн бүри жэжэ бүлэгүүд шиидэһэн байгаа.

Гэбэшье партийна ударидагшадай хараа шэглэлээ хубилгалга, үнэндөө зүүнэй үзэл баримталдаг нэгэдэмэл фронтһоо тэдэнэй арсалга СФИО-гой ханинарые һэргылхыень баадхаһан байна. Эдэнэр зүүнэй үзэл баримталдаг хүсэнүүдэй харилсаа холбоо байгуулхын түлөө, шэнэ «үргэн» партиин аласай зорилго бологшо социализмын түлөө оролдолго гаргадаг байна бшуу.

«Зүүнэй үзэл баримталдаг хүсэнүүдэй холбооной буруу һурэһэнэй түлөө харюусалгые өөртөө даажа абагшадтай холбоотой байхые бидэнэр хүсэнэгүйбди» гээд республиканска институдуудай конвентын ударидагша Франсуа Миттеран социалис съездтэй нэгэн доро болоһон энэ организациин ниитэ национальна слёт дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ.

Июниин 1-дэ болохоор хараалагдаһан президентын һунгалта үнгэргэлтын үедэ хамтаараа ябуулга хэхэһээ арсаад байгаа һаань, Франциин Коммунис парти өөрынгөө кандидадые дэбжүүлхэ баатай болохо гээд социалистнуудта уридшалан һануулаа һэн.

Альфорвильдахи съездһээ хойшо тохёолдоһон оршон байдалые зүбшэн хэлсэхын тулада ФКП-гэй Центральна Комитедэй тусхай заседани Парижда болоо.

ФКП-гэй ЦК-гай ПЛЕНУМ ДҮҮРЭБЭ

ПАРИЖ, майн 5. ТАСС-ай корр. Р. Серебренников иигэжэ дамжуулна:

Франциин Коммунис партиин ЦК-гай пленум мүнөөдэр Парижда хүдэлмэрөө дүүргээ.

Президентые һунгалгын болохоёо байһантай дашарамдуулан, Францида тохёолдоһон дотоодын политическэ байдал тухай асуудалые пленумдэ хабаадагшад хаража үзэһэн байна.

Мүнөөдэр пленум дээрэ элидхэл хэхэдээ, ФКП-гэй Генеральна секретарь Вальдек Роше тусхайлан иигэжэ мэдүүлээ. Хамтын программа хараалан зохёохоһоо хүтэлбэрилхы комитедэйнгээ арсаһые социалис партиин Альфорвильдахи национальна съезд дэмжээ, зүүнэй үзэл баримталдаг бусад партинуудтай, тусхайлбал, франциин Компартитай ямаршье зүбшэл хэнгүйгөөр өөрынгөө кандидадые дэбжүүлээ.

СФИО-гой делегаци майн 5-да ФКП-гэй Центральна Комитедтэ ерэхэдээ, өөрынгөө арсалтые лаблаад, Гастон Дефферын кандидатурые дэмжэхэ гүйлтатайгаар маанадта хандаа гээд В. Роше тэмдэглээ. Манай парти ехэ парти болоно. Хүдэлмэришэн ангиин олонхидой этигэл найдабарида түшэглэдэг. Манай парти оронойнгоо ажалшадай үмэнэ, арадай үмэнэ харюусалгатай. Нэгэ талаһаа дэбжүүлэгдэһэн Дефферын кандидатурые дэмжэхэһээ бидэнэр арсанабди гээд тэрэ мэдүүлээ.

ФКП-гэй Политбюрогой гэшүүн Жак Дюклое президентын тушаалда кандидадаар дэбжүүлхэ гэһэн шиидхэбэри ФКП-гэй ЦК-гай пленум гаргаа.

Франциин демократическа ердээдүйе хангажа шадахаар политика хүсэгшэдые Жак Дюкло президентын һунгалтын үедэ түлөөлхэ байна гээд ФКП-гэй Генеральна секретарь заагаа. Тэрэ хадаа хүдэлмэришэд ба демократическа хүсэнүүдэй холбооной кандидат, социализм тээшэ зам нээжэ үгэхэ түрүү демократиин түлөө тэмсэдэг бүхы хүнүүдэй кандидат болохо байна. Бүхы партимнай президентын тушаалда дэбжүүлэгдэһэн Жак Дюклогой кандидатурые дэмжэһэн үргэн ехэ кампаниие удааруула[...] хэ ёһотой гээд В. Роше о[...] дэглээ.

Хэблэлэй түлөөлэгшэдэй [...] хэлэхэдээ, Жак Дюкло [...] дүүлээ. Социализм тээшэ [...] үгэхөөр түрүү политическ[...] мическа демократиин [...] һунгуулиин кампаниин [...] гаалдаг байхаб.

Жак Дюкло — француз[...] ба хүдэлмэришэнэй хүдэлө[...] нэй ажал ябуулагшадай [...] но. Тэрэ модошо дархан[...] 1896 ондо түрэһэн юм.

Жак Дюкло — ФКП-гэй [...] рогой гэшүүн. Сена депар[...] сенатор юм. Нэгэдэхи [...] лис дайнда хабаалахадаа Ве[...] дар шархатаһан байгаа. Не[...] дэгшэдтэ эсэргүү тэмсэл [...] Франциин арадые 1940 оны [...] һан ФКП-гэй ЦК-гай хандал[...] Дюкло француз арадай эли[...] бүүн Морис Торезтэй хамт[...] табилсаһан байгаа. Эсэр[...] хүдэлөө эмхидхэлгэдэ тэрэ [...] шын ээлжээнэй үүргэ [...] байна.

Жак Дюкло — француз[...] хоорондын коммунис ба [...] шэнэй хүдэлөөнэй асууд[...] зорюулагдаһан олон тоото [...] автор юм.

СЛОВАКИИН КП-гэй ЦК-гай ПЛЕНУМ

ПРАГА. (ТАСС). Братиславада майн 4-дэ Словакиин Компартиин ЦК-гай пленум болоо. Тэрээн дээрэ КПЧ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Г. Гусак үгэ хэлэһэн байна.

ЧТК агентствын мэдээ с э һ э н э й ёһоор, Г. Гусак иигэжэ тэмдэглээ. КПЧ-гэй ЦК-гай апрелиин пленум тушаа Чехословакида, мүн тэрэнһээ ондоо тээгүүршье элдэб тухайлалга, багсаамжанууд олоор хэгдэдэг байгаа. Чехословакида забастовканууд, буһалгаанууд, демонстрацинууд, үймөөнүүд, гэхэ мэтэ болохо бэзэ гээд баруун оронуудай хэблэл таамагшалдаг байгаа.

Гэбэшье баруун оронуудай ном полшодой, баруун оронуудай ажал ябуулагшадай Чехословакиин ажалшан арадай зүб бодомжонуудые тоонгүй гараһан дотоодын элдэб хүсэнүүдэй таамагшалгануудай үндэһэ баримтагүй байһыень үнгэрһэн хоёр шахуу недели харуулаа гээд үгэ хэлэгшэ үргэлжэлүүлээ.

Апрелиин 17-до Центральна Комитедэй хараалһан хубилалтануудта, хараа шугам ба үзэл бодолдо парти бүхы орон дотороо түбшэнөөр, ёһотойл һайшаалтайгаар хандаа гэхэдэ болоно. Энэ хадаа түрүүшын туршалга, түрүүшын экзамен болоһон байна.

Хани барисаата партинууд ба оронуудай ямараар хандаһыень үнгэрһэн хоёр неделиин турша соо бидэнэр мүн лэ ойлгожо абаабди гээд Г. Гусак хэлээ. Экономическа Харилсан туһалалсалгын Соведэй сессиин Москвада болоходо, Советскэ Союзай Коммунис партиин түлөөлэгшэдтэй, Польшын, Венгриин, ГДР-эй, Румыниин, Болгариин ба Монголой ахадүү партинуудай түлөөлэгшэдтэй хоёр талын хэлсээ хэхэдээ, энэ хандалга тухай ойлгожо абаһан байгаабди. Эдэ оронуудай хани барисаата коммунис партинууд ба арадууд КПЧ-гэй Центральна Комитедэй апрелиин шиидхэбэринүүдые ехэ ойлгомжотойгоор, һаналаа хангангяар угтаа, тэдэнэр манай партида, манай гүрэнэй хүтэлбэридэ анхаралтай һайнаар хандана. Маанадай хоорондо ойлголсоогүй ябадалай гаралгые зайсуулха замые тэдэнэр бэдэрнэ гэжэ эдэ хэлсээнүүдэй үедэ бидэнэр үнэншэн этигээбди. Эдэ хэлсээнүүдэй үедэ хани халуун, нүхэрэй ёһоной оршон байдал тогтоо, тиигэжэ маанадай хоорондо бүхы асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ, тэдэниие удаа дараалуулан шиидхэхэ арга олгоно.

Национальна талаар али бүхы хэтэрмэ ябадал манай ажабайдалда бидэнэр гаргаха ёһогүйбди гээд тэрэ саашань хэлээ. Бидэнэр политическэ ажабайдалда хэтэрмэ ябадал гаргаха ёһогүйбди, социализмда харша баруунай хүсэнүүдтэй, манай арадуудай намдуу түбшэн байдалда, манай политическэ хараа шугам болон уласхоорондын харилсаануудта тохёолдодог гол аюултай тэмсэхэ гээшэ шиидхэхы удха шанартай гэжэ бии тэмдэглээ һэм.

Түгэсхэлдөө, Г. Гусак иигэжэ мэдүүлээ: манай партиин тугые дахяад үргэхэ, партида, тэрэнэй һургаалда, уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ хамаатай байһанай түлөө омогорхолыень коммунистнуудта тэхэрюулхэ шухала. Энээнэй тулада шухала бүхы эрхэ байдал манайда мүнөө бии болонхой. Дутуу дундануудые зайсуулаабди, зайсуулжа байнабди. Сэсэн мэргэн политика, манай олон миллион хүнүүдтэ таарууполитика, бидэнэр бэелүүлхые хүсэнэбди.

Словакиин КП-гэй ЦК-гай шэнээр **һ у н г а г д**аһан нэгэдэхи секретарь Ш. Садовский пленум дээрэ үгэ хэлээ.

Толилогдоогүй бэ[...] мүрөөр

МЕДПУН[...] НЭЭГДЭБ[...]

Михайловка тосхоно[...] модоной хараанда тогт[...] дань МТС-эй, мүнөө «Сел[...] никэ» нэгэдэлэй аймагай [...] ниин ажалшадай ажаһуу[...] ринда фельдшерскэ пун[...] нэ гэр баригдаад, хар[...] хүдэлхэ мэргэжэлтэн үгы[...] һара хаалтатай гэһэн оло[...] мэришэдэй гар табилгата[...] редакцидамнай ороһон бэ[...] бэшэгээр хэмжээ абахы[...] хааминай аймагай [...] врачда хандаһамнай, хар[...]

«Сельхозтехникын» от[...] эрхилэгшэ нүхэр Т. Ц. [...] повай үүсхэлээр, хүдэлм[...] хүсэл оролдолгоор үүжэ[...] байшан баригдажа, нёдо[...] лэй һүүл багта бэлэн бол[...] Тус байшангай нэгэ ха[...] фельдшерскэ пункт, нүг[...] — фельдшерэй бүлын бай[...] ра таатай зохидоор түх[...] Гэбэшье пунктын [...] да үгтэһэн доронь хүдэлх[...] шер үгы байгаа. һалшаг[...] Үдын медучилищиие [...] залуу мэргэжэлтэд манда[...] хэеэ ерээ. Тиин бүхы [...] нуудые фельдшернүүдээр [...] аргатай болообди.

Механизаторнуудай хэр[...] һайнаар хангаха, улад [...] да элүүрые хамгаалагш[...] мэри аша туһа ехэтэйгээ[...] дүй дүршэл баянтай, хүд[...] 12 жэлэй стажтай мед[...] Валентина Алексеевна [...] тус пунктда хүдэлхөөр [...] добо» — гэжэ аймагай [...] врач Анна Александро[...] кова редакцидамнай мэд[...]

АМЕРИКАН ҮГЫТЭЙШҮҮЛЭ[...] АЯНШАЛГА

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Са[...] һэ дээшэлүүлхэ, хара шар[...] зониие газаашалха полити[...] ха эрилтэнүүдые дүүргэх[...] гаархидай арсаһанһаа [...] һарын урда тээ забастов[...] һон больницануудай алба [...] дэмжэжэ, Чарльстон, (Урд[...] на штат) городой негр хүн [...] ехэ ябуулга хээ.

Хоёр мянган хүнэй хаба[...] демонстрациие «Урда зүгт[...] тианска хүтэлбэриин кон[...] гэжэ негритян организаци[...] лэгшэ священник Ральф [...] толгойлоо. Тэрэ урда тээ[...] демонстрацинуудта хабаад[...] лөө һаяхан арестовалаг[...] 500 доллар барюулжа, [...] майн 4-дэ сүлөөлэгдэһэн ба[...]

Демонстрацида хабаада[...] лоннонууд городой түбэй [...] дээр гаража, забастовке хэ[...] лархажа байһанаа элирхэй[...] лээ. Чарьлстондо харуул т[...] зангаараа. Город соо «онсо[...] үнгэрэгшэ неделидэ соно[...] юм.

Редакторай орлогшо
М Н НИ[...]

Манай адрес, телефону[...]

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—[...] приёмная—54-93. зам. редактора—68-08. зам. редакт[...] 82-62, ответ. секретаря—50-52. зам. ответ. секретаря—[...] отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—[...] 63-86, пропаганды и агитации—56-23 промышленност[...] строительства—61-35. советского строительства и быта—[...] культуры и школ—60-21. писем и рабселькоров—67-8[...] формации—34-05. общественная приёмная—56-62. маш[...] бюро—57-63. фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при С[...] те Министров БурАССР.

Н-03469. Зак. № 468[...]